

Ročník 1993

Zbierka zákonov

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 2

Uverejnená 1. januára 1993

OBSAH:

5. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok
 6. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa Trestný poriadok
 7. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia
 8. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o Fonde nemocenského poistenia a Fonde dôchodkového poistenia a ich hospodárení
 9. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o zdravotnom poistení a hospodárení s Fondom zdravotného poistenia
 10. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov
 11. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied v znení neskorších predpisov
-

5

Z Á K O N
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 16. decembra 1992,

ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 36/1967 Zb., zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 49/1973 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 133/1982 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 328/1991 Zb., zákona č. 519/1991 Zb. a zákona č. 263/1992 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 8a ods. 1 sa vypúšťajú slová „Najvyšší súd Českej republiky a“ a slová „tej istej republiky“; slovo „rozhodujú“ sa nahrádza slovom „rozhoduje“.

2. V § 8a sa vypúšťa odsek 2 a zrušuje sa číslovanie odsekov.

3. V § 9 ods. 2 písm. h) sa slová „česko-slovenských súdov“ nahrádzajú slovami „súdov Slovenskej republiky“.

4. V § 9 ods. 3 písm. a) znie:

„a) z právnych vzťahov medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti, ak suma požadovaná navrhovateľom prevyšuje 200 000 Kčs.“.

5. V § 9 ods. 3 písm. c) 1 l) sa slová „česko-slovenského súdu“ nahrádzajú slovami „súdu Slovenskej republiky“.

6. V § 10 ods. 2 sa slovo „rozhodujú“ nahrádza slovom „rozhoduje“ a vypúšťajú sa slová „Najvyšší súd Českej republiky a“.

7. V § 10a ods. 1 sa slovo „rozhodujú“ nahrádza slovom „rozhoduje“ a vypúšťajú sa slová „Najvyšší súd Českej republiky a“.

8. § 10a ods. 2 znie:

„(2) O dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.“.

9. § 11 ods. 3 znie:

„(3) Ak ide o vec, ktorá patrí do právomoci súdov Slovenskej republiky, ale podmienky miestnej príslušnosti chýbajú, alebo ich nemožno zistiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky určí, ktorý súd vec prejedná a rozhodne.“.

10. V § 12 ods. 3 sa vypúšťa druhá veta.

11. V § 16 ods. 1 v druhej vete sa vypúšťajú slová „Najvyššieho súdu Českej republiky,“ a slo-

vá „a Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“.

12. V § 35 sa vkladá nový odsek 1, ktorý znie:

„(1) Prokurátor môže podať návrh na začatie konania, len ak ho ustanovuje osobitný právny predpis^{33a)}.“.

Poznámka pod čiarou č. 33a) znie:

„33a) Napr. § 62 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení zákona č. 132/1982 Zb. a zákona č. 234/1992 Zb.“.

Doterajšie odseky 1 a 2 sa označujú ako odseky 2 a 3.

13. § 36c znie:

„§ 36c

Najvyšší súd Slovenskej republiky koná a rozhoduje v senátoch.“.

14. § 86 ods. 1 znie:

„(1) Ak odporca, ktorý je občanom Slovenskej republiky, nemá všeobecný súd v tejto republike, je príslušný súd, v obvode ktorého mal tu posledné bydlisko.“.

15. V § 86 ods. 2 a 3 sa slová „v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike“ nahrádzajú slovami „v Slovenskej republike“.

16. V § 87 sa vypúšťa písmeno d). Doterajšie písmená e) a f) sa označujú ako písmená d) a e).

17. V § 88 ods. 1 písm. a), f) a n) sa slová „v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike“ nahrádzajú slovami „v Slovenskej republike“.

18. V § 88 ods. 1 písm. n) sa slovo „česko-slovenským“ nahrádza slovom „tuzemským“.

19. V § 89a sa slová „50 000 Kčs“ nahrádzajú slovami „200 000 Kčs“.

20. V § 105 ods. 2 sa slová „Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „Slovenskej republiky“.

21. V § 106 ods. 1 sa slová „česko-slovenského práva“ nahrádzajú slovami „práva Slovenskej republiky“.

22. V § 109 ods. 1 písm. b) sa slová „Česká a Slovenská Federatívna Republika“ nahrádzajú slovami „Slovenská republika“.

23. V § 121 sa slová „Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „Slovenskej republiky“.

24. V § 134 sa slová „česko-slovenskými súdmi“ nahrádzajú slovami „súdmi Slovenskej republiky“.

25. V § 135 ods. 1 sa slová „Česká a Slovenská Federatívna Republika“ nahrádzajú slovami „Slovenská republika“.

26. V § 156 ods. 1 a v § 157 ods. 1 sa za slová „v mene“ vkladá slovo „Slovenskej“.

27. V § 172 ods. 1 sa slová „100 000 Kčs“ nahrádzajú slovami „500 000 Kčs“.

28. V § 175z ods. 1 sa slová „česko-slovenského súdu“ nahrádzajú slovami „súdu Slovenskej republiky“.

29. V § 175z ods. 2 sa slovo „česko-slovenských“ nahrádza slovom „tuzemských“.

30. V § 200d ods. 2 sa slová „Zákon Českej národnej rady a zákon Slovenskej národnej rady“ nahrádzajú slovami „Osobitný zákon“.

31. V § 246 sa vypúšťa odsek 2. Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 2 a 3.

32. V § 246 ods. 2 sa vypúšťajú slová „Najvyšší súd Českej republiky alebo“ a slová „Českej republiky alebo“ a slová „sú vecne príslušné“ sa nahrádzajú slovami „je vecne príslušný“.

33. V § 250s ods. 2 sa slová „najvyšší súd republiky“ nahrádzajú slovami „Najvyšší súd Slovenskej republiky“.

34. V § 252 ods. 2 sa slová „Českej a Slovenskej Federatívnej Republike“ nahrádzajú slovami „Slovenskej republike“.

35. V § 277 ods. 1 sa slová „zo mzdy“ nahrádzajú slovami „z príjmov fyzických osôb“.

36. V § 278 sa slová „vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „vláda Slovenskej republiky“.

37. V § 279 ods. 3 sa slová „Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „Vláda Slovenskej republiky“.

38. V § 303 ods. 1 sa slovo „v česko-slovenskom“ nahrádza slovom „v tuzemskom“.

39. V § 373 sa za slovo „spravodlivosti“ vkladajú slová „Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“).“

40. V § 374 ods. 1 sa slová „Ministerstvá spravodlivosti republík sa splnomocňujú“ nahrádzajú slovami „Ministerstvo spravodlivosti sa splnomocňuje“ a slovo „môžu“ sa nahrádza slovom „môže“.

41. V § 374a sa slová „Ministerstvá spravodlivosti republík ustanovia“ nahrádzajú slovami „Ministerstvo spravodlivosti ustanoví“.

42. Za § 372 sa vkladá nový § 372a, ktorý znie:

„§ 372a

(1) Veci prejednávané Najvyšším súdom Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, v ktorých nebude rozhodnuté do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, prevezme a dokončí Najvyšší súd Slovenskej republiky ak ide o

- a) konanie o opravnom prostriedku, ak sa na území Slovenskej republiky nachádza súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, alebo ak je na území Slovenskej republiky súd, ktorý by bol podľa tohto zákona územne príslušný prejednať vec v prvom stupni,
- b) určenie miestne príslušného súdu, ak má na území Slovenskej republiky sídlo súd, ktorý vec predložil Najvyššiemu súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky podľa § 105 ods. 2; v ostatných prípadoch, ak má navrhovateľ na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo,
- c) rozhodovanie v spore o právomoc podľa § 8a ods. 2 a rozhodovanie o prikázaní veci podľa § 12 ods. 3, ak je na území Slovenskej republiky sídlo toho, kto o rozhodnutie požiadal,
- d) žalobu proti rozhodnutiu správneho orgánu, ak je správny orgán Slovenskej republiky príslušný vec rozhodnúť.

(2) Konanie vo veci začaté na súde Slovenskej republiky pred účinnosťou tohto zákona sa dokončí na súde, na ktorom sa konanie začalo.“

Čl. II

Zákon č. 519/1991 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok a notársky poriadok sa mení takto:

1. V Čl. III bod 11 sa slová „Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „Slovenskej republiky“.

2. V Čl. III bod 12 sa slová „Ministri spravodlivosti Českej republiky a Slovenskej republiky sa splnomocňujú“ nahrádzajú slovami „Minister spravodlivosti Slovenskej republiky sa splnomocňuje“ a slovo „ustanovili“ sa nahrádza slovom „ustanovil“.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

6

Z Á K O N N Á R O D N E J R A D Y S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

zo 16. decembra 1992,

ktorým sa mení a dopĺňa Trestný poriadok

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení zákona č. 57/1965 Zb., zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 149/1969 Zb., zákona č. 48/1973 Zb., zákona č. 29/1978 Zb., zákona č. 43/1980 Zb., zákona č. 159/1989 Zb., zákona č. 178/1990 Zb., zákona č. 303/1990 Zb. a zákona č. 558/1991 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 11 ods. 1 písm. ch) sa slová „Česká a Slovenská Federatívna Republika“ nahrádzajú slovami „Slovenská republika“.
2. § 12 ods. 2 znie:

„(2) Policajnými orgánmi sa rozumejú orgány Policajného zboru Slovenskej republiky³⁾(ďalej len „policajný zbor“).“.

Poznámky pod čiarou č. 1 a 2 sa vypúšťajú.
3. V § 12 ods. 3 sa slová „najvyššie súdy“ nahrádzajú slovami „Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“)“.
4. V § 12 ods. 4 sa vypúšťajú slová „Mestský súd v Prahe a“.
5. V § 12 ods. 5 sa vypúšťajú slová „mestský prokurátor v Prahe a“.
6. V § 12 sa vypúšťajú odseky 11 a 12; doterajší odsek 13 sa označuje ako odsek 11.
7. V § 12 ods. 11 sa slová „Federálne ministerstvo obrany“ nahrádzajú slovami „Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo obrany“)“.
8. § 13 vrátane nadpisu znie:

„§ 13

Výkon trestného súdnictva

- Sústavu súdov, ktoré vykonávajú súdnictvo v trestných veciach, ustanoví osobitný zákon.“.
9. V § 18 ods. 2 sa slová „Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „Slovenskej republiky“.
 10. V § 25 sa vypúšťa odsek 2 a zároveň sa zrušuje číslovanie odsekov.
 11. V § 30 ods. 3 sa za prvú vetu vkladá nová veta, ktorá znie: „Z rozhodovania o sťažnosti pre porušenie zákona je vylúčený sudca, ktorý sa

v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca súdu iného stupňa.“.

12. V § 31 ods. 2 sa slová „Najvyššieho súdu Českej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „najvyššieho súdu“.

13. § 47 ods. 2 znie:

„(2) Časti majetku určené na zaistenie nároku sa v uznesení o zaistení opíšu a obvinenému sa zakáže s nimi nakladať. Hnutelné veci sa spravidla uložia do úschovy na súde. Ak ide o nehnuteľnosť, doručí sa uznesenie o zaistení príslušnému katastrálnemu úradu. Pri pohľadávkach sa prikáže dlžníkovi, aby namiesto plnenia obvinenému zložil predmet plnenia do úschovy na súde.“.

14. V § 55 ods. 3 časť prvej vety po bodkočiarku znie:

„V slovenskom jazyku sa spíše aj zápisnica o výpovedi osoby, ktorá nevie po slovensky.“

15. V § 60 ods. 4 písm. d) sa slovo „náčelnika“ nahrádza slovom „riaditeľa“.

16. V § 66 ods. 2 v druhej vete sa slovo „náčelníkovi“ nahrádza slovom „riaditeľovi“ a v tretej vete sa slovo „náčelník“ nahrádza slovom „riaditeľ“.

17. V § 71 ods. 5 v prvej vete sa vypúšťa slovo „republiky“.

18. V § 71 ods. 5 sa vypúšťa druhá veta. Za prvú vetu sa pripájajú nové vety, ktoré znejú: „Ustanovenie odseku 3 sa nepoužije v konaní pred najvyšším súdom. Do lehoty uvedenej v odseku 3 sa nezapočítava doba, v ktorej konal vo veci najvyšší súd. Táto lehota plynie odo dňa, kedy bol spis doručený súdu prvého stupňa.“.

19. V § 80 ods. 1 v tretej vete sa slová „štátnom notárstve“ nahrádzajú slovom „súde“.

20. V § 80 ods. 2 v prvej vete sa slová „štátnom notárstve“ nahrádzajú slovom „súde“.

21. V § 127 ods. 4 v druhej vete sa vypúšťajú slová „a vo vojenskom kolégiu Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“.

22. V § 141 ods. 3 v druhej vete sa vypúšťa slovo „príslušný“.

23. V § 152 ods. 2 sa slová „určí minister spravodlivosti“ nahrádzajú slovami „ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom“.

24. V § 152 ods. 3 sa slová „určí minister spravodlivosti vyhláškou“ nahrádzajú slovami „ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom“.
25. V § 153 ods. 1 sa slová „určí minister spravodlivosti vyhláškou“ nahrádzajú slovami „ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom“.
26. § 161 ods. 4 znie:
„(4) Vyšetrovanie vykonávajú vyšetrovatelia prokuratúry a vyšetrovatelia policajného zboru. Príslušnosť vyšetrovateľov určí generálny prokurátor po dohode s ministrom vnútra. Pritom môžu určiť príslušnosť vyšetrovateľov aj pre činy, o ktorých sa inak vykonáva vyhľadávanie.“
27. V § 168 ods. 2 písm. b) sa slová „Zbore nápravnej výchovy“ nahrádzajú slovami „Zbore väzenskej a justičnej stráže“.
28. V § 168 ods. 3 písm. a) sa slovo „náčelníci“ nahrádza slovom „riaditelia“.
29. V § 168 ods. 3 sa vypúšťa text pod písmenom b) a doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno b).
30. V § 252 sa vypúšťa slovo „republiky“.
31. § 266a sa vypúšťa.
32. V § 324 ods. 1 sa slovo „náčelníka“ nahrádza slovom „riaditeľa“.
33. V § 331 ods. 1 a 2 sa slovo „náčelníka“ nahrádza slovom „riaditeľa“.
34. V § 379 ods. 1 v druhej vete sa slová „česko-slovenského občana“ nahrádzajú slovami „občana Slovenskej republiky“.
35. V § 383a sa slová „česko-slovenského občana“ nahrádzajú slovami „občana Slovenskej republiky“, slová „česko-slovenské orgány“ sa nahrádzajú slovami „orgány Slovenskej republiky“ a slová „Generálna prokuratúra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo ňou poverená zložka prokuratúry“ sa nahrádzajú slovami „generálna prokuratúra“.
36. V § 383b sa slová „Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, môže Generálna prokuratúra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „Slovenskej republiky, môže generálna prokuratúra“.
37. V § 383c v prvej vete sa slová „Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky“ nahrádzajú slovami „najvyšší súd“.
38. § 384a znie:

„§ 384a

Ak má byť podľa vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vykonaný rozsudok cudzozemského súdu v trestnej veci, predloží ministerstvo spravodlivosti vec

najvyššiemu súdu s návrhom, aby rozhodol o uznaní rozhodnutia cudzozemského súdu na území Slovenskej republiky. Najvyšší súd rozhodne o návrhu po vypočutí generálneho prokurátora rozsudkom.“.

39. V § 384c sa slová „Zboru nápravnej výchovy“ nahrádzajú slovami „Zboru väzenskej a justičnej stráže“.

40. V § 391a ods. 1 sa vypúšťa slovo „Federálne“.

41. V § 391a ods. 2 sa vypúšťajú slová „Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky a“ a slová „Slovenskej republiky“ a slovo „splnomocňujú“ sa nahrádza slovom „splnomocňuje“.

42. § 391b znie:

„§ 391b

Ministerstvo financií Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby po dohode s generálnou prokuratúrou, ministerstvom spravodlivosti a ministerstvom obrany upravilo všeobecne záväzným právnym predpisom postup príslušných orgánov pri zabezpečovaní a správe zaisteného majetku.“.

43. Za § 391b sa vkladá nový § 391c, ktorý znie:

„§ 391c

(1) Na konanie v neskončených veciach, v ktorých bola podľa doterajších predpisov založená vecná príslušnosť Najvyššieho súdu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, je príslušný najvyšší súd, ak vo veci v prvom stupni rozhodoval orgán činný v trestnom konaní so sídlom na území Slovenskej republiky.

(2) Na konanie o sťažnosti pre porušenie zákona, na ktoré by podľa doterajších predpisov bol príslušný Najvyšší súd Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, je príslušný najvyšší súd, ak orgán, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, mal sídlo na území Slovenskej republiky.

(3) Na konanie o sťažnosti pre porušenie zákona vo veciach, v ktorých rozhodol bývalý Štátny súd alebo bývalý Najvyšší súd ako súd prvého stupňa, je príslušný najvyšší súd, ak by podľa doteraz platných predpisov bol vo veci príslušný v prvom stupni konať súd so sídlom na území Slovenskej republiky.

(4) V konaní o odňatí veci súdu so sídlom v Slovenskej republike a jeho prikázaní súdu v Českej republike a naopak sa od 1. januára 1993 nebude pokračovať.“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

7

Z Á K O N
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. decembra 1992

**o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia,
nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ**§ 1****Účel zákona**

Tento zákon upravuje zriadenie, činnosť a organizáciu Národnej poisťovne, financovanie a vykonávanie povinného zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.

§ 2

(1) Zriaďuje sa Národná poisťovňa (ďalej len „poisťovňa“) ako verejnoprávna inštitúcia na vykonávanie zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia.

(2) Poisťovňa je právnická osoba.

(3) Sídлом poisťovne je Bratislava.

(4) Štát zaručuje platobnú schopnosť poisťovne a Fondov uvedených v § 3 ods. 1 tohto zákona.

§ 3

(1) Poisťovňa je nositeľom povinného zdravotného poistenia, nemocenského a dôchodkového poistenia, pre ktoré vytvára Fond zdravotného poistenia, Fond nemocenského poistenia a Fond dôchodkového poistenia.

(2) Poisťovňa najmä

a) zabezpečuje vyberanie poistného a financovanie vecných a peňažných plnení,

b) uzatvára zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti s právnickými a fyzickými osobami,

c) vykonáva kontrolnú a poradenskú činnosť.

(3) Poisťovňa vykonáva činnosť svojimi samosprávnymi orgánmi a výkonnými orgánmi.

§ 4

(1) Poisťovňa financuje z Fondu zdravotného poistenia potrebnú zdravotnícku starostlivosť.

(2) Potrebná zdravotnícka starostlivosť pre účely tohto zákona je

a) liečebno-preventívna starostlivosť primárna, sekundárna a následná,

b) zdravotnícka starostlivosť pri ťažkom zdravotnom postihnutí,¹⁾

c) pomoc pri poskytovaní osobitnej zdravotníckej starostlivosti,

d) pomoc pri neplodnosti.

(3) Rozsah a podmienky poskytovania potrebnej zdravotníckej starostlivosti upravujú osobitné predpisy²⁾ a Liečebný poriadok.

(4) Liečebný poriadok vydá vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 5

(1) Poisťovňa financuje z Fondu nemocenského poistenia tieto dávky:

a) nemocenské,

b) podporu pri ošetrovaní člena rodiny,

c) peňažnú pomoc v materstve,

d) vyrovnávací príspevok v tehotenstve a materstve.

¹⁾ Zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 46/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb. a zákona č. 235/1992 Zb.

²⁾ Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 196/1990 Zb. o zmenách v pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky v sociálnom zabezpečení a o zmenách niektorých ďalších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré predpisy v oblasti zdravotníctva, zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1992 Zb. o Slovenskej komore vysokoškolsky vzdelaných zdravotníckych pracovníkov, zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb. o niektorých opatreniach v miestnej samospráve a v štátnej správe a zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 305/1992 Zb. Zákon SNR č. 13/1992 Zb. o Slovenskej lekárskej komore, Slovenskej komore zubných lekárov a Slovenskej lekárskej komore. Zákon SNR č. 14/1992 Zb. o Slovenskej komore stredných zdravotníckych pracovníkov a o Slovenskej komore zubných technikov.

(2) Podmienky poskytovania dávok uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.³⁾

§ 6

(1) Poisťovňa financuje z Fondu dôchodkového poistenia tieto dávky:

- a) starobný dôchodok,
- b) invalidný dôchodok,
- c) čiastočný invalidný dôchodok,
- d) dôchodok za výsluhu rokov,
- e) vdovský dôchodok,
- f) vdovecký dôchodok,
- g) sirotský dôchodok.

(2) Podmienky poskytovania dávok uvedených v odseku 1 upravujú osobitné predpisy.¹⁾

§ 7

Ak tento zákon ďalej neustanovuje inak, prostriedky Fondu zdravotného poistenia možno použiť len na účely uvedené v § 4; prostriedky Fondu nemocenského poistenia možno použiť len na účely uvedené v § 5; prostriedky Fondu dôchodkového poistenia možno použiť len na účely uvedené v § 6.

DRUHÁ ČASŤ

Orgány poisťovne

§ 8

(1) Samosprávnymi orgánmi poisťovne sú:

- a) zbor zástupcov,
- b) správna rada,
- c) dozorná rada.

(2) Funkčné obdobie samosprávnych orgánov je štvorročné. Navrhovatelia podľa § 9 ods. 2 majú právo navrhnúť Národnej rade Slovenskej republiky personálne zmeny v zbere zástupcov aj v priebehu funkčného obdobia.

(3) Členstvo v samosprávnych orgánoch je čestné. Členovia majú nárok na náhradu nákladov spojených s výkonom tejto funkcie.

(4) Činnosť orgánov uvedených v odseku 1 a ďalšie úlohy vyplývajúce zo zákona zabezpečuje riaditeľstvo.

§ 9

Zbor zástupcov

(1) Zbor zástupcov je najvyšší orgán poisťovne. Rozhoduje o zásadných otázkach činnosti poisťovne ako celku, najmä

- a) schvaľuje stanovy poisťovne, organizačný poriadok výkonných orgánov a rokovací poriadok samosprávnych orgánov poisťovne,
- b) schvaľuje správy o činnosti poisťovne, rozpočet a účtovnú závierku predloženú správnu radou po prerokovaní v dozornej rade,
- c) rozhoduje o záležitostiach presahujúcich rámec bežného hospodárenia,
- d) schvaľuje výročnú správu poisťovne,
- e) volí a odvoláva správnu radu a dozornú radu a určuje počet ich členov,
- f) volí a odvoláva generálneho riaditeľa poisťovne a riaditeľov Správ Fondov.

(2) Zbor zástupcov sa skladá z deviatich zástupcov poistencov navrhnutých zástupcami odborových organizácií a inými občianskymi združeniami, z deviatich zástupcov štátu navrhnutých vládou Slovenskej republiky a z deviatich zástupcov zamestnávateľov navrhnutých zamestnávateľskými zväzmi a združeniami Slovenskej republiky, ktorých volí Národná rada Slovenskej republiky z nimi navrhnutých kandidátov.

(3) Zbor zástupcov si zvolí predsedu a dvoch podpredsedov.

(4) Schôdze zboru zástupcov zvoláva predseda najmenej dvakrát do roka; je povinný zvolať schôdzu do jedného mesiaca, ak o to požiada aspoň jedna tretina členov zboru zástupcov alebo jedna tretina členov správnej rady alebo generálny riaditeľ poisťovne.

§ 10

Správna rada

(1) Správna rada rozhoduje o všetkých dôležitých otázkach súvisiacich s činnosťou poisťovne, ak nie sú vyhradené zboru zástupcov, a predkladá výročnú správu o činnosti poisťovne zboru zástupcov.

(2) Správna rada sa skladá z predsedu správnej rady, z dvoch podpredsedov správnej rady a z ďalších členov.

³⁾ Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb., zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 65/1965 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 8/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 148/1983 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb. Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 189/1988 Zb.), zákona č. 180/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb. Zákon č. 103/1964 Zb. o zabezpečení družstevných roľníkov v chorobe a o zabezpečení matky a dieťaťa v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 240/1988 Zb.), zákona č. 180/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb. Vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., č. 179/1984 Zb., č. 135/1984 Zb., č. 59/1987 Zb., č. 148/1988 Zb. a vyhlášok Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb. a č. 263/1990 Zb.. Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

(3) Predsedu, podpredsedov a členov správnej rady volí a odvoláva z odborníkov z oblasti zdravotníctva, nemocenského a dôchodkového poistenia zbor zástupcov.

(4) Práva a povinnosti predsedu, podpredsedov a členov správnej rady určuje rokovací poriadok poisťovne.

(5) Členovia správnej rady sú na jej schôdzach nezastupiteľní. Ak sa člen správnej rady po dobu troch mesiacov nezúčastňuje na jej činnosti, zbor zástupcov ho odvolá a zvolí nového člena správnej rady.

§ 11

Dozorná rada

(1) Dozorná rada prerokúva rozpočet a účtovnú závierku poisťovne, kontroluje dodržiavanie zákonov, iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zmluvných záväzkov a vnútorných predpisov poisťovne a svoje stanoviská predkladá správnej rade.

(2) Členovia dozornej rady sú v rámci svojej pôsobnosti oprávnení nahliadať do všetkých účtovných dokladov poisťovne a jej orgánov a zisťovať stav a spôsob hospodárenia poisťovne.

(3) Dozorná rada sa skladá z členov, ktorých volí a odvoláva z radov odborníkov z oblasti financovania zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia zbor zástupcov.

(4) Dozorná rada volí a odvoláva zo svojich členov predsedu dozornej rady.

Výkonné orgány

§ 12

(1) Výkonnými orgánmi poisťovne sú:

- a) riaditeľstvo,
- b) Správa Fondu zdravotného poistenia,
- c) Správa Fondu nemocenského poistenia,
- d) Správa Fondu dôchodkového poistenia,
- e) regionálne národné poisťovne (ďalej len „regionálne poisťovne“).

(2) Výkonné orgány uvedené v odseku 1 písm. e) sú právnickými osobami. Sídлом výkonných orgánov uvedených v písm. b) až d) je Bratislava. Sídla a územná pôsobnosť výkonných orgánov uvedených v písm. e) sú zhodné so sídlami okresných úradov⁴⁾ s výnimkou hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mesta Košíc, kde je Bratislavská regionálna poisťovňa a Košická regionálna poisťovňa.

(3) Funkcia člena zboru zástupcov, správnej rady, dozornej rady, generálneho riaditeľa a riaditeľov výkonných orgánov sú navzájom nezlúčiteľné.

§ 13

Riaditeľstvo

(1) Riaditeľstvo zabezpečuje činnosť poisťovne, realizáciu rozhodnutí samosprávnych orgánov poisťovne a administratívne úkony spojené s ich činnosťou.

(2) Na čele riaditeľstva je generálny riaditeľ, ktorý je štatutárnym orgánom poisťovne. V čase jeho neprítomnosti ho zastupuje ním poverený zástupca.

(3) Generálny riaditeľ vymenúva a odvoláva vedúcich pracovníkov poisťovne a riaditeľov regionálnych poisťovní.

(4) Generálny riaditeľ zodpovedá za svoju činnosť zboru zástupcov.

(5) Generálny riaditeľ, riaditelia Správ Fondov a vedúci pracovníci v ich priamej riadiacej pôsobnosti, riaditelia regionálnych poisťovní a vedúci regionálnych správ fondov nemôžu popri svojom zamestnaní vykonávať inú zárobkovú činnosť vrátane podnikateľskej.

(6) Obmedzenie uvedené v odseku 5 sa nevzťahuje na výkon vedeckej, pedagogickej, publicistickej, literárnej a umeleckej činnosti.

§ 14

Regionálne poisťovne

(1) Regionálna poisťovňa vykonáva zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie v regióne,⁴⁾ pre ktoré vytvára regionálny fond zdravotného poistenia, regionálny fond nemocenského poistenia a regionálny fond dôchodkového poistenia.

(2) Regionálna poisťovňa plní úlohy poisťovne (§ 3) v regióne.⁴⁾

(3) Na čele regionálnej poisťovne je riaditeľ.

(4) Poradným orgánom riaditeľa regionálnej poisťovne je rada regionálnej poisťovne. Pre-rokúva a zaujíma stanoviská k správe o činnosti regionálnej poisťovne, vyjadruje sa k jej činnosti, najmä k použitiu účelového fondu [§ 15 ods. 4 písm. c)], a predkladá návrhy týkajúce sa činnosti poisťovne v regióne.

(5) Radu regionálnej poisťovne tvoria:

- a) dvaja zástupcovia poistencov z regiónu, ktorých vymenúva príslušný odborový orgán,
- b) dvaja zástupcovia zamestnávateľov z regiónu, ktorých vymenúvajú zamestnávateľské organizácie,
- c) dvaja zástupcovia štátu, ktorých vymenúva regionálny orgán miestnej štátnej správy.

(6) Riaditeľ regionálnej poisťovne zvoláva radu regionálnej poisťovne najmenej štyrikrát do roka. Členstvo v rade regionálnej poisťovne je čestné.

⁴⁾ Zákon SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy. Zákon Slovenskej národnej rady č. 517/1990 Zb. o územnom a správnom členení Slovenskej republiky.

Členovia majú nárok na náhradu nákladov spojených s výkonom funkcie.

(7) Regionálny fond zdravotného poistenia, regionálny fond nemocenského poistenia a regionálny fond dôchodkového poistenia spravujú regionálne správy fondov. Na čele správ regionálnych fondov sú vedúci, ktorých vymenúva a odvoláva riaditeľ regionálnej poisťovne.

§ 15

Správy fondov

(1) Funkciu Fondu zdravotného poistenia podľa § 4 zabezpečuje Správa Fondu zdravotného poistenia prostredníctvom regionálnych fondov zdravotného poistenia.

(2) Funkciu Fondu nemocenského poistenia podľa § 5 zabezpečuje Správa Fondu nemocenského poistenia prostredníctvom regionálnych fondov nemocenského poistenia.

(3) Funkciu Fondu dôchodkového poistenia podľa § 6 zabezpečuje Správa Fondu dôchodkového poistenia prostredníctvom regionálnych fondov dôchodkového poistenia.

(4) Každá Správa Fondu a každá správa regionálneho fondu vytvárajú

- a) základný fond,
- b) rezervný fond,
- c) účelový fond,
- d) správny fond.

(5) Podiel prostriedkov poskytovaných zo správnych fondov na financovanie správnych výdavkov riaditeľstva poisťovne a regionálnych poisťovní určuje správna rada.

(6) Spôsob tvorby a využitia fondov uvedených v odseku 4, vzťah regionálnych fondov (§ 14 ods. 1) k fondom poisťovne (§ 3 ods. 1) upravujú osobitné zákony.⁵⁾

TRETIA ČASŤ

Hospodárenie poisťovne

§ 16

Poisťovňa a regionálne poisťovne hospodária s platbami poistného, s majetkom, ktorý nadobudli svojou činnosťou, a s majetkom štátu, ktorý im bol zverený.

§ 17

Príjmy a výdavky poisťovne

(1) Príjmami poisťovne sú:

- a) platby poistného,
- b) príspevky zo štátneho rozpočtu,
- c) vlastné zdroje vytvorené využívaním fondov poisťovne,
- d) príjmy, ktoré plynú z majetku poisťovne,
- e) prirážky k poistnému, penále a pokuty,
- f) dary a ostatné príjmy.

(2) Výdavkami poisťovne sú najmä:

- a) úhrada nákladov na potrebnú zdravotnícku starostlivosť,
- b) dávky nemocenského poistenia,
- c) dávky dôchodkového poistenia,
- d) úhrada nákladov iným poisťovním alebo iným právny subjektom podľa zmlúv o finančnom vyrovnaní služieb, ktoré poskytli poistencom,
- e) náhrady nákladov nevyhnutného a neodkladného liečenia v cudzine,
- f) náklady na činnosť poisťovne a jej zariadení.

Poistné a príspevky

§ 18

(1) Podľa tohto zákona sú povinní platiť poistné

- a) zamestnanci,
- b) zamestnávateľa,
- c) samostatne zárobkovo činné osoby vrátane osôb podnikajúcich popri zamestnaní,
- d) spolupracujúce osoby,
- e) štát.

(2) Poistné na zdravotné poistenie sú povinní platiť aj občania Slovenskej republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, ale nie sú v pracovnom vzťahu k zamestnávateľovi, ktorý má sídlo na území Slovenskej republiky, a ani nie sú samostatne zárobkovo činní na území Slovenskej republiky a nie sú osobami, za ktoré platí poistné štát.

(3) Občania zárobkovo činní v cudzine,⁶⁾ ktorí majú trvalý pobyt v Slovenskej republike, môžu platiť poistné na dôchodkové poistenie, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

(4) Zamestnancom na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu, alebo členskom pomere, ktorého súčasťou je pracovný vzťah zkladajúci účasť na nemocenskom poistení (ďalej len „pracovný vzťah“).

(5) Zamestnávateľom na účely tohto zákona sa rozumie fyzická alebo právnická osoba zamestnávajúca inú fyzickú osobu v pracovnom vzťahu alebo osoba plniaca voči zamestnancovi povinnosti zamestnávateľa.

⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 9/1993 Z. z. o zdravotnom poistení a hospodárení s Fondom zdravotného poistenia.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 8/1993 Z. z. o Fonde nemocenského poistenia a Fonde dôchodkového poistenia a ich hospodárení.

⁶⁾ § 11 písm. b) zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

(6) Samostatne zárobkovo činnými osobami a spolupracujúcimi osobami sú osoby ustanovené osobitným predpisom.⁷⁾

- (7) Štát platí poisťné na zdravotné poistenie za
- nezaopatrené deti,⁸⁾ študentov vysokých škôl po dosiahnutí 26 rokov veku až do ukončenia štúdia,
 - poberateľov dôchodku z dôchodkového zabezpečenia Slovenskej republiky, ak nie sú zamestnancami alebo samostatne zárobkovo činnými osobami,
 - poberateľov rodičovského príspevku,⁹⁾
 - osoby na materskej dovolenke a ďalšej materskej dovolenke,¹⁰⁾
 - uchádzačov o zamestnanie,¹¹⁾
 - osoby, ktoré sú sociálne odkázané,¹²⁾
 - osoby, ktoré sa osobne celodenne a riadne starajú o blízku osobu,¹³⁾ ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna alebo staršia ako 80 rokov,
 - osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa vo veku do siedmich rokov, ktoré je dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť,¹⁴⁾
 - osoby, ktorým z dôvodu starostlivosti o dieťa alebo starostlivosti o blízku osobu nevznikol nárok na dôchodok a vzhľadom na svoj vek nie sú zárobkovo činné,
 - osoby vykonávajúce civilnú službu,
 - osoby vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody, ak nie sú zárobkovo činné.

(8) Štát platí na nemocenské poistenie za

- uchádzačov o zamestnanie poberajúcich hmotné zabezpečenie,
- žiakov stredných škôl⁸⁾ (vrátane odborných a osobitných odborných učilíšť) a študentov vysokých škôl.⁸⁾

(9) Štát platí na dôchodkové poistenie za

- uchádzačov o zamestnanie poberajúcich hmotné zabezpečenie,
- vojakov základnej, náhradnej a inej vojenskej služby a občanov vykonávajúcich civilnú službu,
- žiakov a študentov po 18. roku veku, ktorí sa štúdiom alebo predpísaným výcvikom sústavne pripravujú na budúce povolanie,
- osoby, ktoré sa starajú osobne celodenne a riadne o dieťa vo veku do troch rokov alebo o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté maloleté dieťa, ktoré vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť, pokiaľ nie je umiestnené v zaria-

deni pre takéto deti s celoročným alebo týždenným pobytom,

- osoby, ktoré poberajú nemocenské, peňažnú pomoc v materstve a podporu pri ošetrovaní člena rodiny a za osoby, ktoré ošetrojú člena rodiny po uplynutí obdobia, za ktoré poberali podporu pri ošetrovaní člena rodiny, pokiaľ v tomto čase zamestnanie trvalo,
- osoby, ktoré poberajú invalidný dôchodok do dosiahnutia veku potrebného na vznik nároku na starobný dôchodok,
- osoby, ktoré sa osobne starajú o blízku osobu, ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna a nebola umiestnená v ústave sociálnej starostlivosti alebo obdobnom zdravotníckom zariadení.

§ 19

Štát poskytuje do Fondu dôchodkového poistenia príspevky zo štátneho rozpočtu na

- zvýšenie dôchodkov z titulu jediného zdroja príjmu,
- valorizáciu dôchodkov,
- zvýšenie dôchodkov za odboj a rehabilitácie,
- zvýšenie dôchodkov pre bezvládnosť.

§ 20

Oznamovacia povinnosť

(1) Zamestnávateľ je povinný prihlásiť svojich zamestnancov do regionálnej poisťovne príslušnej podľa sídla útvaru, ktorý vedie evidenciu miezd; zamestnávateľ, ktorý nemá na území Slovenskej republiky takýto útvar, je povinný prihlásiť svojich zamestnancov do regionálnej poisťovne príslušnej podľa jeho sídla najneskôr do ôsmeho dňa od vzniku pracovného vzťahu a odhlásiť ich v rovnakej lehote odo dňa, keď sa skončil pracovný vzťah.

(2) Zamestnávateľ splní svoju povinnosť aj vtedy, ak podá prihlášku alebo odhlášku v lehote uvedenej v odseku 1 na pošte alebo faxom. Prihlášku alebo odhlášku faxom je zamestnávateľ povinný potvrdiť do troch dní písomne.

(3) Ak je zamestnanec zamestnaný u niekoľkých zamestnávateľov, oznamovaciu povinnosť podľa odseku 1 majú všetci zamestnávatelia.

(4) Poistenec, ak nie je zamestnaný alebo je osobou samostatne zárobkovo činnou, má povinnosť prihlásiť sa do regionálnej poisťovne v mieste svojho trvalého pobytu najneskôr do ôsmich dní odo dňa vzniku poistenia a odhlásiť sa v rovnakej

⁷⁾ § 61 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 49 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb.

§ 18 zákona č. 88/1968 Zb.

⁹⁾ § 2 ods. 3 zákona č. 382/1990 Zb. o rodičovskom príspevku v znení zákona č. 117/1992 Zb.

¹⁰⁾ § 157 a 158 Zákonníka práce.

¹¹⁾ § 7 zákona č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ § 92 ods. 5 zákona č. 100/1988 Zb.

§ 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 105/1992 Zb. o sociálnej odkázanosti.

¹³⁾ § 8 ods. 2 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ § 16 písm. a) bod 3, písm. b) bod 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia. § 37 ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

lehote od zániku poistenia.⁵⁾ Za neplnoletého poistenca alebo za poistenca pozbaveného spôsobilosti na právne úkony plní oznamovaciu povinnosť jeho zákonný zástupca. Za poistenca vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody plní oznamovaciu povinnosť príslušný ústav zboru väzenskej a justičnej stráže.

(5) Orgán, ktorý vydáva povolenie na podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť, je povinný oznámiť regionálnej poisťovni vydanie takéhoto povolenia.

(6) Úmrtie poistenca má povinnosť oznámiť príslušnej regionálnej poisťovni príslušný úrad poverený vedením matriky.

(7) Prihlásenie a odhlásenie poistenca musí byť na tlačive, ktorého obsah a formu určí poisťovňa.

Platenie a výška poistného

§ 21

(1) Poistné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov, samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb a na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3 sa platí percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období alebo v inak týmto zákonom ustanoveného vymeriavacieho základu.

(2) Poistné na

- a) zdravotné poistenie je 13,7 % z určeného vymeriavacieho základu,
- b) nemocenské poistenie je 5,8 % z určeného vymeriavacieho základu,
- c) dôchodkové poistenie je 26,5 % z určeného vymeriavacieho základu.

(3) Zamestnanec platí poistné vo výške 11,0 % z vymeriavacieho základu, z toho 3,7 % na zdravotné poistenie, 4,4 % na nemocenské poistenie a 5,9 % na dôchodkové poistenie.

(4) Zamestnávateľ platí poistné vo výške 35,0 % z úhrnu vymeriavacích základov svojich zamestnancov, z toho 10,0 % na zdravotné poistenie, 4,4 % na nemocenské poistenie a 20,6 % na dôchodkové poistenie.

(5) Samostatne zárobkovo činné osoby a spolupracujúce osoby platia celkové poistné vo výške 46,0 % z vymeriavacieho základu, z toho 13,7 % na zdravotné poistenie, 5,8 % na nemocenské poistenie a 26,5 % na dôchodkové poistenie.

(6) Občania uvedení v § 18 ods. 2 platia poistné na zdravotné poistenie 13,7 % z vymeriavacieho základu a občania uvedení v § 18 ods. 3 platia

poistné na dôchodkové poistenie vo výške 26,5 % z vymeriavacieho základu.

(7) Štát platí poistné na zdravotné poistenie vo výške 13,7 %, na nemocenské poistenie 5,8 % a na dôchodkové poistenie 26,5 % z minimálnej mzdy.

(8) Výsledná suma poistného sa zaokrúhľuje na celé koruny smerom dole.

§ 22

Vymeriavací základ

(1) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov je príjem¹⁵⁾ dosiahnutý v rozhodujúcom období v zamestnaní zakladajúcom účasť na nemocenskom poistení a podliehajúci dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitných predpisov.¹⁶⁾ Vymeriavacím základom podľa predchádzajúcej vety je aj príjem dosiahnutý v rozhodujúcom období v zamestnaní zakladajúcom účasť na nemocenskom poistení, ktorý nepodlieha dani z príjmov fyzických osôb len preto, že

- a) tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojakého zdanenia,
- b) nedosahuje zdaniteľnú výšku.

(2) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb je polovica pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb¹⁷⁾ dosiahnutých v rozhodujúcom období v súvislosti s prevádzkovaním samostatnej zárobkovej činnosti, najmenej však vo výške minimálnej mzdy. Pomernou časťou základu dane sa rozumie časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti v rozhodujúcom období. Na kalendárny mesiac, v priebehu ktorého došlo k začatiu prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti po prvom dni v tomto mesiaci, sa neprihliada. Druhá veta predchádzajúceho odseku tu platí obdobne. Takto zistený vymeriavací základ sa použije od 1. júla do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Vymeriavací základ môže byť však stanovený maximálne vo výške zodpovedajúcej 30-násobku minimálnej mzdy.

(3) Ak samostatne zárobkovo činná osoba alebo spolupracujúca osoba neprevádzkovali činnosť zakladajúcu účasť na nemocenskom poistení samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb po dobu najmenej šesť mesiacov v rozhodujúcom období (§ 23 ods. 2), vymeriavacím základom je jedna dvanásťina nimi určenej sumy. Takto zistený vymeriavací základ sa

¹⁵⁾ § 4 ods. 2 zákona č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku. § 3 ods. 2 zákona č. 143/1992 Zb. o plate a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a v niektorých ďalších organizáciách a orgánoch. Zákon Slovenskej národnej rady č. 356/1990 Zb. o plate a náhradách výdavkov poslancov Slovenskej národnej rady. Zákon Slovenskej národnej rady č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov.

¹⁶⁾ § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov.

¹⁷⁾ § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 286/1992 Zb.

¹⁸⁾ § 2 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 53/1992 Zb. o minimálnej mzde.

použije až do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

(4) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 2 je minimálna mzda.

(5) Vymeriavacím základom pre určenie poistného na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3 je nimi určená suma. Ak je táto suma vyššia ako výška minimálnej mzdy, vymeriavacím základom pre určenie poistného na zdravotné poistenie je táto suma.

(6) Vymeriavací základ zistený podľa predchádzajúcich odsekov nesmie byť nižší, ako je výška minimálnej mzdy pracovníkov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou,¹⁹⁾ ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa platí poistné. To neplatí, ak vymeriavací základ zistený podľa odsekov 1 a 2 nedosiahne minimálnu výšku podľa predchádzajúcej vety z dôvodov prekážok v práci¹⁹⁾ alebo ak ide o príjem zo živnosti alebo z iného podnikania vykonávaného súbežne so zamestnaním a ak ide o zamestnancov, aj z dôvodov čerpania dovolenky na zotavenie²⁰⁾ alebo náhradného voľna za prácu nadčas alebo vo sviatok.²¹⁾

§ 23

Rozhodujúce obdobie

(1) Rozhodujúcim obdobím, z ktorého sa zisťuje vymeriavací základ pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov a občanov uvedených v § 18 ods. 2 a 3 je predchádzajúci kalendárny mesiac.

(2) Rozhodujúcim obdobím, z ktorého sa zisťuje vymeriavací základ pre určenie poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, je predchádzajúci kalendárny rok, ak tieto osoby prevádzkovali samostatnú zárobkovú činnosť po dobu najmenej šesť mesiacov v tomto roku.

§ 24

Platitelia poistného

(1) Platiteľom poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie zamestnancov, ktoré sú povinné platiť osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) a b), je zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného, ktoré je povinný platiť zamestnanec z vymeriavacieho základu zamestnanca; pre rozsah zrážky poistného platia obdobne ustanovenia o výkone rozhodnutia zrážkami zo mzdy.²²⁾

(2) Platiteľom poistného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie

nie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, ktoré sú povinné platiť osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. c) a d), je samostatne zárobkovo činná osoba.

(3) Platiteľom poistného na dôchodkové poistenie osôb uvedených v 18 ods. 3 a platiteľom poistného na zdravotné poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 2 sú tieto osoby.

(4) Platitelia poistného podľa odsekov 1 a 2 sú povinní sami vypočítať a odviesť poistné osobitne podľa jednotlivých skupín osôb uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až d); to platí obdobne pre platiteľov poistného podľa odseku 3.

(5) Platiteľom poistného na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 7 až 9 je štát.

§ 25

(1) Poistné sa platí na účet príslušnej regionálnej poisťovne za každý jednotlivý kalendárny mesiac pozadu osobitne do fondu zdravotného poistenia, fondu nemocenského poistenia a fondu dôchodkového poistenia.

(2) Poistné sa platí za kalendárny mesiac, i keď povinnosť byť zúčastnený na zdravotnom poistení, nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení trvala len po časť kalendárneho mesiaca; to platí obdobne pre platenie poistného na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3.

(3) Poistné sa platí po prvýkrát za mesiac, v ktorom vznikla účasť na zdravotnom poistení, nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení.

(4) Poistné sa platí

- a) bezhotovostným prevodom z účtu platiteľa poistného na účet príslušnej regionálnej poisťovne v peňažnom ústave alebo
- b) v hotovosti poštovou poukázkou na účet príslušnej regionálnej poisťovne v peňažnom ústave, ak platiteľ poistného nemá zriadený účet v peňažnom ústave.

(5) Na náklady spojené s vykonávaním agendy zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia nepatrí zamestnávateľovi žiadna náhrada.

§ 26

Splatnosť poistného

(1) Poistné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je zamestnávateľ, je splatné v deň, ktorý je určený na výplatu príjmov uvedených v § 22 ods. 1 (ďalej len „príjem zamestnancov“) za príslušný kalendárny mesiac. Ak je výplata príjmov zamestnancov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné za príslušný kalendárny mesiac je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zamestnancov zúčtovaných za príslušný ka-

¹⁹⁾ § 124 až 130 Zákonníka práce.

²⁰⁾ § 100 a nasl. Zákonníka práce.

²¹⁾ § 5 a 6 zákona č. 1/1992 Zb.

§ 10 a 14 zákona č. 143/1992 Zb.

²²⁾ § 276 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

lendárny mesiac. Ak nie je takýto deň určený, poisťné za príslušný kalendárny mesiac je splatné v prvý deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí výplatného obdobia ukončeného v predchádzajúcom mesiaci.

(2) Poisťné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba (§ 24 ods. 2) a osoba uvedená v § 18 ods. 2, je splatné do ôsmeho dňa po uplynutí tohto mesiaca.

(3) Samostatne zárobkovo činná osoba a osoba uvedená v § 18 ods. 2 a 3 môže na základe písomnej žiadosti zaplatiť poisťné vopred, ak príslušná regionálna poisťovňa žiadosti vyhovie. Príslušná regionálna poisťovňa žiadosti vyhovie, ak obsah žiadosti nevzbudzuje pochybnosti o správnosti, účele a určení platby.

(4) Poisťné na dôchodkové poistenie osôb uvedených v § 18 ods. 3 a poisťné na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, pokiaľ tieto osoby nemali povinnosť byť zúčastnené na nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb, možno doplatiť spätne, najviac však za obdobie jedného roka odo dňa podania písomnej žiadosti o doplatenie.

(5) Ak platba poisťného za príslušný kalendárny mesiac bola na účet príslušnej regionálnej poisťovne uskutočnená oneskorene, predpokladá sa, že poisťné je zaplatené včas, ak

- a) v prípade platenia poisťného bezhotovostným prevodom [§ 25 ods. 4 písm. a)] platiteľ ako deň prevodu v prevodnom príkaze, ktorý dal pred dňom splatnosti poisťného, predpísaným spôsobom určil najneskôr posledný deň splatnosti poisťného podľa odsekov 1 a 2; to neplatí, ak platba poisťného bola uskutočnená oneskorene z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na účte platiteľa poisťného,
- b) v prípade platenia poisťného v hotovosti poštovou poukážkou [§ 25 ods. 4 písm. b)] platiteľ poisťného poukázal hotovosť predpísaným spôsobom najneskôr v posledný deň splatnosti poisťného podľa odsekov 1 a 2.

(6) Skutočnosti uvedené v odseku 5 je platiteľ poisťného povinný na výzvu príslušnej regionálnej poisťovne preukázať bez zbytočného odkladu.

(7) Poisťné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je štát, poukazuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky poisťovní do jednotlivých Fondov zálohovo vopred k prvému dňu mesiaca. Poisťovňa vykoná zúčtovanie prostriedkov polročne.

§ 27

Vykazovanie, zúčtovanie poisťného a úhrada dávok

(1) Zamestnávateľ je povinný vykázať príslušnej regionálnej poisťovni rozčlenené poisťné za príslušný kalendárny mesiac spolu s vyplatenými dávkami nemocenského poistenia a dávkami, na ktoré prispieva štát, na výkaze určenom poisťovňou. Podrobnosti upravujú osobitné zákony.⁵⁾

(2) Príslušná regionálna poisťovňa predpíše zamestnávateľovi uvedenému v odseku 1 platobným výmerom poisťné, ak zamestnávateľ nevykázal poisťné vôbec alebo ho nevykázal v správnej výške alebo ho vypočítal a vykázal nesprávne nižšou sumou. Ak zamestnávateľ nepredloží na výzvu príslušnej regionálnej poisťovne podklady potrebné na zistenie správnej výšky poisťného, ktoré je povinný zaplatiť, môže mu príslušná regionálna poisťovňa predpísať poisťné na základe podkladov iného zamestnávateľa obdobného charakteru.

(3) Zamestnávateľ, ktorý nevykonáva nemocenské poistenie svojich zamestnancov, predkladá príslušnej regionálnej poisťovni výkaz poisťného; výkaz poisťného je zamestnávateľ povinný predložiť v lehotách uvedených v § 26 ods. 1.

§ 28

Príslušná regionálna poisťovňa predpíše samostatne zárobkovo činnéj osobe platobným výmerom poisťné, ak tá nezaplatila poisťné vôbec alebo ho vypočítala a vykázala alebo zaplatila nesprávne v nižšej sume; 27 ods. 2 druhá veta tu platí obdobne.

§ 29

Vrátenie poisťného

(1) Poisťné zaplatené bez právneho dôvodu alebo časť presahujúcu správnu výšku poisťného je príslušná regionálna poisťovňa povinná po zistení tejto skutočnosti vrátiť platiteľovi poisťného alebo jeho právnenému nástupcovi.

(2) Právo na vrátenie poisťného alebo jeho časti podľa odseku 1 sa premlčí do troch rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola takáto platba poisťného alebo jeho časti zúčtovaná na účet príslušnej regionálnej poisťovne.

(3) Príslušná regionálna poisťovňa je povinná vrátiť poisťné alebo jeho časť podľa odseku 1 bez úrokov do jedného mesiaca po doručení žiadosti o ich vrátenie.

(4) Poisťné alebo jeho časť, ktoré je príslušná regionálna poisťovňa povinná vrátiť, možno použiť na zápočet pohľadávky poisťovne v zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení voči platiteľovi poisťného alebo jeho právnenému nástupcovi.

§ 30

Premlčanie poisťného

(1) Právo predpísať poisťné sa premlčí za tri roky odo dňa jeho splatnosti. Ak sa urobil úkon smerujúci na zistenie výšky nezaplateného poisťného alebo na jeho vymáhanie, začína plynúť nová premlčacia doba podľa predchádzajúcej vety odo dňa, keď sa o tomto úkone dozvedel platiteľ poisťného alebo jeho právny nástupca.

(2) Ak zamestnávateľ uvedený v § 20 neprihlásil svojho zamestnanca do poistenia alebo ak samostatne zárobkovo činná osoba nepodala prihlášku za seba alebo za spolupracujúcu osobu, hoci tak bola podľa predpisov povinná urobiť, právo predpísať poisťné sa nepremlčuje.

(3) Právo vymáhať poistné sa premlčí za jeden rok odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo.

§ 31

Pohľadávky na poistnom voči osobám povinným platiť poistné (§ 18 ods. 1 a 2) sú prednostnými pohľadávkami podľa § 279 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

ŠTVRTÁ ČASŤ

§ 32

Poplatok za neplnenie oznamovacej povinnosti

(1) Ak zamestnávateľ nesplní oznamovaciu povinnosť podľa § 20 ods. 1 v určenej lehote, regionálna poisťovňa môže voči nemu uplatniť poplatok z omeškania do výšky 100 Kčs za každý deň omeškania a za každého poistenca.

(2) Ak poistenec nesplní oznamovaciu povinnosť podľa § 20 ods. 4 v určenej lehote, regionálna poisťovňa môže uplatniť voči nemu poplatok z omeškania vo výške 10 Kčs za každý deň omeškania.

§ 33

Prirážka k poistnému

(1) Príslušná regionálna poisťovňa je povinná uložiť platobným výmerom platiteľovi poistného povinnosť platiť prirážku k poistnému, ak

- a) činnosti, pracoviská alebo technické zariadenia platiteľa poistného nevyhovujú podľa právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo
- b) činnosti, pracoviská alebo zariadenia platiteľa poistného nevyhovujú podľa rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy v oblasti zdravotníctva zdravotníckym alebo hygienickým predpisom alebo
- c) podľa zistenia príslušného orgánu štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci alebo príslušného orgánu štátnej správy v oblasti zdravotníctva (ďalej len „príslušný orgán“) nie je pri jeho činnostiach, na pracoviskách a technických zariadeniach používané alebo inštalované alebo nie je riadne prevádzkované predpísané zariadenie na ochranu života a zdravia.

(2) Prirážka k poistnému sa ukladá v rozsahu 2 až 10 % z vymeriavacieho základu pre určenie poistného za príslušný kalendárny mesiac (§ 22 ods. 1 až 3 a 6), za ktorý sa prirážka k poistnému platí; vymeriavacím základom sa na tieto účely rozumie úhrn vymeriavacích základov osôb uvedených v § 18 ods. 1 písm. a), c) a d), ktorých činnosti sa týkajú nedostatky podľa odseku 1.

(3) Pri určovaní rozsahu prirážky k poistnému príslušná regionálna poisťovňa prihliada na vyjadrenie príslušného orgánu k rozhodujúcim skutočnostiam, najmä na charakter, na stupeň závažnosti a spoločenskej nebezpečnosti zistených nedostatkov, na celkovú úroveň dodržiavania

predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a zdravotníckych a hygienických predpisov platiteľom poistného, na okolnosti, za ktorých došlo k vzniku nedostatkov, na doterajší postoj platiteľa poistného k skôr uloženým opatreniam na odstránenie zistených nedostatkov; príslušná regionálna poisťovňa hodnotí vyjadrenie príslušného orgánu vo vzťahu k predpokladanému rastu nákladov zdravotného, nemocenského a dôchodkového poistenia v súvislosti so zistenými nedostatkami.

(4) Príslušná regionálna poisťovňa určí povinnosť platiť prirážku k poistnému od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho

a) po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia uvedeného v odseku 1 písm. a) a b) alebo

b) po doručení oznámenia o zistení nedostatkov uvedených v odseku 1 písm. c) príslušnej regionálnej poisťovni.

(5) Povinnosť platiť prirážku k poistnému zaniká posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom podľa vyjadrenia príslušného orgánu zistené nedostatky, za ktoré sa povinnosť platiť prirážku k poistnému uložila, boli odstránené; vyjadrenie o odstránení nedostatkov je povinný si od príslušného orgánu vyžiadať a príslušnej regionálnej poisťovni bez zbytočného odkladu predložiť platiteľ poistného.

(6) Prirážku k poistnému môže uložiť najneskôr do jedného roka odo dňa zistenia alebo opakovaného zistenia nedostatkov uvedených v odseku 1 písm. a) až c) príslušným orgánom.

(7) Pre prirážku k poistnému platia ustanovenia o poistnom podľa tretej časti tohto zákona obdobne.

§ 34

Penále

(1) Ak platitelia poistného uvedení v § 24 ods. 1 a 2 neuhradili riadne poistné za príslušný kalendárny mesiac alebo ak zamestnávateľ uvedený v § 27 ods. 1 neuhradil riadne rozdiel medzi poistným nemocenského poistenia a vyplatenými dávkami a tak skrátil neoprávnene poistné, sú povinní zaplatiť penále vo výške 0,1 % z dlžnej sumy za každý kalendárny deň omeškania odo dňa pôvodnej splatnosti poistného za príslušný kalendárny mesiac, prípadne odo dňa skrátenia poistného za príslušný kalendárny mesiac do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet príslušnej regionálnej poisťovne.

(2) So sumou predpísanou platobným výmerom je platiteľ poistného povinný zaplatiť penále vo výške 0,2 % z predpísanej sumy za každý kalendárny deň odo dňa pôvodnej splatnosti poistného za príslušný kalendárny mesiac, prípadne odo dňa skrátenia poistného za príslušný kalendárny mesiac do dňa, keď bola predpísaná suma poukázaná na účet príslušnej regionálnej poisťovne.

(3) Platiteľovi poistného vypočíta penále podľa odsekov 1 a 2 príslušná regionálna poisťovňa.

(4) Pre penále platia ustanovenia o poistnom podľa tretej časti tohto zákona obdobne.

§ 35

Zaplatené prirážky k poistnému a penále príslušná regionálna poisťovňa rozdelí do jednotlivých dotknutých fondov pomerne podľa výšky poistného (§ 21 ods. 2).

§ 36

Pokuty

(1) Za nesplnenie alebo porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov o zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení môže príslušná regionálna poisťovňa uložiť platobným výmerom platiteľom poistného uvedeným v § 24 ods. 1 a 2 pokutu do výšky 100 000 Kčs a za opätovné nesplnenie alebo porušenie týchto povinností, za ktoré už bola pokuta uložená, až do výšky 500 000 Kčs za každé jednotlivé nesplnenie alebo porušenie povinností.

(2) Iným osobám ako osobám uvedeným v odseku 1 môže príslušná regionálna poisťovňa uložiť za nesplnenie alebo porušenie povinností vyplývajúcich im z predpisov o zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení pokutu do výšky 100 000 Kčs za každé jednotlivé nesplnenie alebo porušenie povinností.

(3) Pokutu podľa odsekov 1 a 2 možno uložiť najneskôr do jedného roka odo dňa, keď sa príslušná regionálna poisťovňa dozvedela o nesplnení alebo porušení povinností, najneskôr však do troch rokov odo dňa nesplnenia alebo porušenia týchto povinností.

(4) Pokutu podľa odsekov 1 a 2 nemožno uložiť, ak platiteľovi poistného alebo inej osobe bola za to isté nesplnenie alebo porušenie povinností vyplývajúcich z predpisov o zdravotnom, nemocenskom a dôchodkovom poistení už skôr uložená pokuta alebo iná majetková sankcia iným orgánom podľa osobitných predpisov.²³⁾

(5) Pre pokuty platia ustanovenia o poistnom podľa tretej časti tohto zákona.

(6) Zaplatenú pokutu príslušná regionálna poisťovňa rozdelí dotknutým fondom pomerne podľa výšky poistného.

PIATA ČASŤ

Spoločné ustanovenia

§ 37

Účtovníctvo

Poisťovňa a regionálne poisťovne vedú účtovníctvo podľa osobitného zákona.²⁴⁾

§ 38

Informačný systém

(1) Poisťovňa vytvára na zabezpečenie svojej činnosti osobitný informačný systém.

(2) Poisťovňa vedie zoznam poistencov. Je oprávnená zbierať a povinná uchovávať informácie umožňujúce identifikáciu poistenca po dobu deväťdesiatdeväť rokov od jeho narodenia.

(3) Používanie údajov informačného systému poisťovne je jej výhradným právom. Informácie možno poskytovať iba so súhlasom správnej rady a zmluvných partnerov poisťovne, ktorých sa údaje dotýkajú. Poisťovňa je povinná vytvoriť také organizačné a technické podmienky pre prevádzku informačného systému, aby sa zabránilo jeho zneužitiu.²⁵⁾

(4) Na povinnosť uvedenú v odseku 2 je potrebný vo vojenských podnikoch a v podnikoch dôležitých pre obranu štátu súhlas príslušnej vojenskej správy a v zariadeniach zboru väzenskej a justičnej stráže súhlas príslušného zboru väzenskej a justičnej stráže.

(5) Informácie, ktoré sa dotýkajú poistencov, možno poskytnúť len s ich súhlasom.

§ 39

(1) Platiteľ poistného je povinný poskytnúť poisťovni záznamy o počte poistencov a ich príjmoch.

(2) Orgán vykonávajúci správu daní je povinný na požiadanie poisťovne oznámiť výšku základu dane občana a iné údaje potrebné pre výpočet poistného a dávok.

(3) Pracovníci poisťovne a členovia samosprávnych orgánov sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojho zamestnania²⁶⁾ alebo svojej funkcie.

§ 40

Kontrolná činnosť

Kontrolnú činnosť zameranú na účelnosť, efektívnosť a hospodárnosť vykonáva poisťovňa

- a) revíznymi lekármi, ak ide o poskytovanie zdravotníckej starostlivosti,
- b) osobitne určenými pracovníkmi, ak ide o kontrolu hospodárenia s prostriedkami fondov.

ŠIESTA ČASŤ

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 41

(1) Poistné podľa tohto zákona sa platí po prvýkrát za mesiac január 1993.

(2) Poistné za mesiac január 1993, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba

²³⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 418/1991 Zb. o štátnej kontrole.

²⁴⁾ Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.

²⁵⁾ Zákon č. 256/1992 Zb. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

²⁶⁾ Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 148/1971 Zb. o ochrane hospodárskeho a služobného tajomstva v znení nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej republiky č. 420/1990 Zb.

(§ 24 ods. 2), zaplatené podľa doterajších predpisov predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa považuje za poistné zaplatené podľa tohto zákona.

(3) Poistné za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba (§ 24 ods. 2), sa až do 30. júna 1993 určí z vymeriavacieho základu podľa § 22 ods. 3 a 6, aj keď samostatne zárobkovo činná osoba alebo spolupracujúca osoba v roku 1992 prevádzkovali činnosť zakladajúcu účasť na nemocenskom poistení samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb po dobu dlhšiu ako šesť mesiacov; odsek 2 platí aj tu.

(4) Pre určenie výšky poistného podľa § 26 ods. 4 za obdobie do nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa použijú doterajšie predpisy; to platí aj pre určenie výšky poistného za obdobie do nadobudnutia účinnosti tohto zákona, za ktoré boli platitelia poistného uvedení v § 24 ods. 1 a 2 povinní platiť poistné.

(5) Štát poskytne k 1. januáru 1993 príspevok zo štátneho rozpočtu do jednotlivých fondov vo výške jednej šestiny plánovaného celoročného objemu výdavkov poisťovne pre rok 1993. Štát poukáže Fondu nemocenského poistenia a Fondu dôchodkového poistenia poistné na nemocenské a dôchodkové poistenie zaplatené samostatne zárobkovo činnými osobami a spolupracujúcimi osobami v mesiaci december 1992 za mesiac január 1993.

(6) Poukázaný príspevok zo štátneho rozpočtu podľa odseku 5 je zálohou na celoročný príspevok, ktorého platiteľom je podľa § 18 ods. 7 až 9 štát. Zostatok celoročného príspevku sa poukáže v jedenástich mesačných čiastkach vždy vopred v prvý deň v kalendárnom mesiaci.

(7) Finančné prostriedky spravované Správou Fondu zdravotného poistenia, Správou Fondu nemocenského poistenia a Správou Fondu dôchodkového poistenia po dobu ich stabilizácie, najneskôr do 30. júna 1993, sa prevádzajú na osobitný účet štátneho rozpočtu, z ktorého budú podľa potrieb v prospech jednotlivých fondov uvoľňované.

§ 42

(1) Nároky z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia podľa doterajších predpisov sú nárokmi nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia podľa tohto zákona.

(2) Do prijatia zákona o štátnej sociálnej podpore poisťovňa vytvorí osobitný účet na úhradu

- a) príspevku na kúpeľnú starostlivosť,
- b) prídavkov na deti a príplatku k prídavkom na deti,
- c) výchovného a príplatku k výchovnému,
- d) podpory pri narodení dieťaťa,
- e) pohrebného,
- f) sociálneho dôchodku,
- g) dôchodku manželky,
- h) zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť,
- i) rodičovského príspevku,
- j) zaopatrovacieho príspevku,
- k) príspevku na úhradu za užívanie bytu,

l) náhrady zárobku pri službe v ozbrojených silách a pri civilnej službe.

(3) Prostriedky na dávky uvedené v odseku 2 poukáže Ministerstvo financií Slovenskej republiky zo štátneho rozpočtu zálohovo vždy k prvému dňu príslušného mesiaca Správe Fondu nemocenského poistenia a Správe Fondu dôchodkového poistenia, ktoré zabezpečia ich výplatu a zúčtovanie.

§ 43

(1) Poisťovňa môže uzatvárať zmluvy o pripoistení poistencov.

(2) Formy, rozsah a bližšie podmienky pripoistenia upraví osobitný zákon.

§ 44

(1) Poisťovňa, Správa Fondu zdravotného poistenia, Správa Fondu nemocenského poistenia a Správa Fondu dôchodkového poistenia sa zriaďujú z časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave a zo Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave.

(2) Regionálne poisťovne sa vytvárajú z okresných správ sociálneho zabezpečenia a z časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave pôsobiacich v okresoch (okresné pobočky) a Bratislavská regionálna poisťovňa sa vytvára z Bratislavskej správy sociálneho zabezpečenia a z časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave - obvodných pobočiek; Košická regionálna poisťovňa sa vytvára z Košickej správy sociálneho zabezpečenia a z časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia - okresnej pobočky v Košiciach.

(3) Práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov prechádzajú v plnom rozsahu na preberajúce organizácie.

§ 45

(1) Pôsobnosť Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave v plnom rozsahu prechádza na Správu Fondu nemocenského poistenia a Správu Fondu dôchodkového poistenia.

(2) Pôsobnosť časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave, uvedená v § 44 ods. 1, prechádza na Správu Fondu zdravotného poistenia.

(3) Pôsobnosť okresných správ sociálneho zabezpečenia a časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave (okresných pobočiek) prechádza na príslušné regionálne poisťovne. Pôsobnosť Bratislavskej správy sociálneho zabezpečenia a časti Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave - obvodných pobočiek na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy prechádza na Bratislavskú regionálnu poisťovňu a pôsobnosť Košickej správy sociálneho zabezpečenia a časti Ústavu pre zavedenie zdravotnej poisťovne v Bratislave - okresnej pobočky v Košiciach prechádza na Košickú regionálnu poisťovňu.

§ 46

(1) Zbor zástupcov poisťovne zvolí Národná rada Slovenskej republiky najneskôr do šiestich týždňov od účinnosti tohto zákona.

(2) Do zvolenia správnej rady, dozornej rady, generálneho riaditeľa poisťovne vykonáva ich pôsobnosť vládou Slovenskej republiky poverený zmocnenec.

(3) Samosprávne orgány uvedené v odseku 2 a generálneho riaditeľa poisťovne zvolí zbor zástupcov najneskôr do šiestich týždňov od svojho vytvorenia.

§ 47

(1) Do zvolenia riaditeľov Správy Fondu nemocenského poistenia a Správy Fondu dôchodkového poistenia vykonáva ich funkcie riaditeľ Slovenskej správy sociálneho zabezpečenia v Bratislave.

(2) Do zvolenia riaditeľa Správy Fondu zdravotného poistenia vykonáva túto funkciu riaditeľ Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave.

(3) Do vymenovania riaditeľov regionálnych poisťovní generálnym riaditeľom poisťovne vykonávajú tieto funkcie riaditeľa okresných správ sociálneho zabezpečenia, funkciu riaditeľa Bratislavskej regionálnej poisťovne vykonáva riaditeľ Bratislavskej správy sociálneho zabezpečenia a funkciu riaditeľa Košickej regionálnej poisťovne riaditeľ Košickej správy sociálneho zabezpečenia.

(4) Do vymenovania vedúcich správ regionálnych fondov zdravotného poistenia vykonávajú tieto funkcie riaditeľa okresných pobočiek Ústavu pre zavedenie zdravotného poistenia v Bratislave, funkcie vedúcich správ regionálnych fondov nemocenského poistenia vykonávajú vedúci oddelení nemocenského poistenia okresných správ sociálneho zabezpečenia a funkcie vedúcich správ regionálnych fondov dôchodkového poistenia vykonávajú vedúci oddelení dôchodkového zabezpečenia okresných správ sociálneho zabezpečenia.

§ 48

V konaní o regresných náhradách,²⁷⁾ ktoré nebolo ku dňu účinnosti tohto zákona právoplatne skončené, sa postupuje podľa doterajších predpisov.

§ 49

(1) Zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie v ozbrojených silách a v ozbrojených bezpečnostných zboroch Slovenskej republiky upravujú osobitné zákony.

(2) Na zdravotné, nemocenské a dôchodkové poistenie v ozbrojených silách a v ozbrojených bez-

pečnostných zboroch Slovenskej republiky sa až do vydania osobitných zákonov primerane vzťahujú ustanovenia tohto zákona s tým, že poistné sa platí na osobitné účty ministerstiev, do pôsobnosti ktorých patrí riadenie ozbrojených síl a ozbrojených bezpečnostných zborov. Ďalšie odlišnosti upravujú príslušní ministri po dohode s ministrom financií Slovenskej republiky, ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a s ministrom zdravotníctva Slovenskej republiky.

(3) Zdravotné poistenie zamestnancov železníc Slovenskej republiky môže upraviť osobitný zákon.

§ 50

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa

1. § 10, § 52, § 55, § 57 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov,
2. zákon č. 33/1965 Zb. o úhrade nákladov vznikajúcich štátu z úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení na zdraví (o regresných náhradách),
3. § 145b zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov,
4. § 63 - 66 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov,
5. vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 34/1965 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o regresných náhradách, v znení vyhlášky č. 88/1966 Zb., vyhlášky č. 38/1968 Zb. a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 243/1991 Zb.,
6. úprava Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. Z-5988/1979-B/2 z 19. 9. 1980 o postupe pri vybavovaní regresných náhrad z ochorenia na zaprášenie pľúc prachom obsahujúcim kyslíčnik kremičitý a z ochorenia na rakovinu pľúc z rádioaktívnych látok, uverejnená pod č. 8/1980 Vestníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky, registrovaná v čiastke č. 44/1980 Zb.

Účinnosť

§ 51

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

8

Z Á K O N N Á R O D N E J R A D Y S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

zo 17. decembra 1992

o Fonde nemocenského poistenia a Fonde dôchodkového poistenia a ich hospodárení

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Tvorba fondov

PRVÁ ČASŤ

Základné ustanovenia

§ 1

Tento zákon upravuje hospodárenie s prostriedkami Fondu nemocenského poistenia Národnej poisťovne a Fondu dôchodkového poistenia Národnej poisťovne.¹⁾

§ 2

(1) Fond nemocenského poistenia Národnej poisťovne (ďalej len „Fond nemocenského poistenia“) a regionálne fondy nemocenského poistenia²⁾ tvoria jednotný celok.

(2) Fond dôchodkového poistenia Národnej poisťovne (ďalej len „Fond dôchodkového poistenia“) a regionálne fondy dôchodkového poistenia²⁾ tvoria jednotný celok.

DRUHÁ ČASŤ

Správa fondov

§ 3

(1) Fond nemocenského poistenia spravuje Správa Fondu nemocenského poistenia.

(2) Fond dôchodkového poistenia spravuje Správa Fondu dôchodkového poistenia.

(3) Zbor zástupcov Národnej poisťovne môže rozhodnúť o spoločnom výkone niektorých správnych činností Správy Fondu nemocenského poistenia a Správy Fondu dôchodkového poistenia z dôvodov účelnosti a efektívnosti pri zachovaní oddeleného používania prostriedkov týchto Fondov.³⁾

TRETIA ČASŤ

Hospodárenie fondov

§ 4

(1) Fond nemocenského poistenia a Fond dôchodkového poistenia sa tvoria pre každý z uvedených fondov z

- a) poistného plateného štátom,⁴⁾
- b) príspevkov zo štátneho rozpočtu,⁵⁾
- c) výnosov z majetku Národnej poisťovne,
- d) platieb poistného z regionálnych fondov nemocenského poistenia a z regionálnych fondov dôchodkového poistenia,
- e) darov a z ostatných príjmov.

(2) Regionálny fond nemocenského poistenia a regionálny fond dôchodkového poistenia sa tvoria pre každý z uvedených fondov z

- a) platieb poistného,⁶⁾
- b) poplatkov za neplnenie oznamovacej povinnosti,
- c) prirážok k poistnému, z penále a z pokút,⁷⁾
- d) príspevkov z Fondu nemocenského poistenia a z Fondu dôchodkového poistenia,
- e) darov a z ostatných príjmov.

(3) Príjmy fondov sú oslobodené od dane z príjmov⁸⁾ a nemožno ich fondom odňať.

(4) Tvorbu a hospodárenie Fondu nemocenského poistenia zabezpečuje Správa Fondu nemocenského poistenia a tvorbu a hospodárenie Fondu dôchodkového poistenia zabezpečuje Správa Fondu dôchodkového poistenia.

(5) Tvorbu a hospodárenie regionálnych fondov nemocenského poistenia zabezpečujú správy regionálnych fondov nemocenského poistenia a tvorbu a hospodárenie regionálnych fondov dôchodkového poistenia zabezpečujú správy regionálnych fondov dôchodkového poistenia.

§ 5

(1) Poistné uvedené v § 4 ods. 1 písm. a) štát uhrádza v pravidelných mesačných splátkach vopred k prvému dňu príslušného kalendárneho mesiaca.

(2) Zúčtovanie týchto príjmov vykonáva Národná poisťovňa prostredníctvom príslušnej Správy Fondu polročne na základe informácií

¹⁾ § 3 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.

²⁾ § 14 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

³⁾ § 7 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

⁴⁾ § 18 ods. 8 a 9 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

⁵⁾ § 19 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

⁶⁾ § 18 ods. 1 písm. a) až d) a § 18 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

⁷⁾ § 33, 34 a 36 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

o počtoch jednotlivých skupín občanov, za ktorých štát uhrádza poisťné.⁴⁾

(3) Ústredné orgány štátnej správy sú povinné poskytovať tieto potrebné informácie Národnej poisťovni pravidelne mesačne na základe jej požiadania.

§ 6

(1) Výška príspevku zo štátneho rozpočtu na valorizáciu dôchodkov sa odvodí z predpokladanej sumy zvýšenia dôchodkov vyplácaných po valorizácii v príslušnom kalendárnom roku.

(2) Príslušnú sumu podľa predchádzajúceho odseku uhrádza štát Fondu dôchodkového poistenia odo dňa účinnosti zákona o zvýšení dôchodkov preddavkovo mesačne.

(3) Príspevky štátu zo štátneho rozpočtu na zvýšenie dôchodkov, ktoré sú jediným zdrojom príjmu dôchodcov alebo aj ich rodinných príslušníkov, na zvýšenie dôchodkov za odboj a rehabilitáciu a na zvýšenie dôchodkov pre bezvládnosť, štát uhrádza preddavkovo mesačne vo výške jednej dvanástiny z predpokladaného ročného objemu prostriedkov na tieto účely.

(4) Zúčtovanie príspevkov⁵⁾ sa vykonáva ročnou účtovnou závierkou.⁹⁾

§ 7

Výdavky fondov

(1) Výdavkami Fondu nemocenského poistenia sú

- príspevky do regionálnych fondov nemocenského poistenia,
- úhrady nákladov iným poisťovňami alebo iným právny subjektom podľa zmlúv o finančnom vyrovnaní služieb a dávok, ktoré sa poskytli poisťovňami,
- náklady na činnosť Národnej poisťovne a jej zariadení.

(2) Výdavkami Fondu dôchodkového poistenia sú

- dávky dôchodkového poistenia,¹⁰⁾
- úhrady nákladov iným poisťovňami alebo iným právny subjektom podľa zmlúv o finančnom vyrovnaní služieb a dávok, ktoré sa poskytli poisťovňami,
- náklady na činnosť Národnej poisťovne a jej zariadení.

(3) Výdavkami regionálnych fondov nemocenského poistenia sú

- dávky nemocenského poistenia,¹¹⁾
- úhrady nákladov iným poisťovňami alebo iným právny subjektom podľa zmlúv o finančnom vyrovnaní služieb a dávok, ktoré sa poskytli poisťovňami,
- náklady na činnosť regionálnej národnej poisťovne a jej zariadení,

d) odvody rozdielu medzi príjmami uvedenými v § 4 ods. 2 písm. a) až c) a výdavkami.

(4) Výdavkami regionálnych fondov dôchodkového poistenia sú

- úhrady nákladov iným poisťovňami alebo iným právny subjektom podľa zmlúv o finančnom vyrovnaní služieb, ktoré sa poskytli poisťovňami,
- náklady na činnosť regionálnej národnej poisťovne a jej zariadení,
- odvody príjmov uvedených v § 4 ods. 2 písm. a) až c).

§ 8

Poisťný rozpočet

(1) Správa Fondu nemocenského poistenia, Správa Fondu dôchodkového poistenia, správy regionálnych fondov nemocenského poistenia a správy regionálnych fondov dôchodkového poistenia zostavujú poisťný rozpočet v členení na

- základný fond,
- rezervný fond,
- účelový fond,
- správny fond.

(2) Správy regionálnych fondov nemocenského poistenia predkladajú návrhy poisťného rozpočtu na príslušný kalendárny rok Správe Fondu nemocenského poistenia. Správa Fondu nemocenského poistenia predkladá návrh poisťného rozpočtu za Fond nemocenského poistenia a za regionálne fondy nemocenského poistenia na schválenie správnej rade Národnej poisťovne.

(3) Správy regionálnych fondov dôchodkového poistenia predkladajú návrhy poisťného rozpočtu na príslušný kalendárny rok Správe Fondu dôchodkového poistenia. Správa Fondu dôchodkového poistenia predkladá návrh poisťného rozpočtu za Fond dôchodkového poistenia a za regionálne fondy dôchodkového poistenia na schválenie správnej rade Národnej poisťovne.

§ 9

Základný fond

(1) Z prostriedkov základného fondu sa uhrádzajú dávky nemocenského poistenia¹¹⁾ a dávky dôchodkového poistenia.¹⁰⁾

(2) Základný fond sa tvorí z

- poisťného,¹²⁾
- príspevkov štátu,⁵⁾
- poplatkov za neplnenie oznamovacej povinnosti, z prirážok k poisťnému, z penále a z pokút,⁷⁾
- darov a z ostatných príjmov,¹³⁾ pokiaľ spôsob využitia nie je určený darcom inak.

⁹⁾ Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.

¹⁰⁾ § 6 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

¹¹⁾ § 5 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

¹²⁾ § 18 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

¹³⁾ § 17 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

§ 10

Rezervný fond

(1) Rezervný fond sa vytvára na úhradu dávok nemocenského poistenia a dávok dôchodkového poistenia presahujúcich ich predpokladanú výšku v poistnom rozpočte základného fondu.

(2) Rezervný fond sa tvorí

- a) z poistného¹²⁾ v súlade s poistným rozpočtom v rozsahu do 0,5 % celkovej výšky platieb poistného,
- b) zo zúčtovania zostatku pri ročnej účtovnej závierke vo výške podľa rozhodnutia zboru zástupcov Národnej poisťovne,
- c) z príjmov, ktoré plynú z majetku Národnej poisťovne.

(3) Kumulovaný objem prostriedkov rezervného fondu nesmie v kalendárnom roku presiahnuť polovicu priemerných ročných výdavkov základného fondu vypočítaných z priemeru za tri predchádzajúce roky.

§ 11

Účelový fond

O spôsobe tvorby a využití účelového fondu rozhoduje správna rada Národnej poisťovne.

§ 12

Správny fond

(1) Z prostriedkov správneho fondu sa uhrádzajú výdavky spojené s činnosťou výkonných orgánov Národnej poisťovne.¹⁴⁾

- (2) Správny fond sa tvorí najviac vo výške 3 % z
- a) poistného,¹²⁾
 - b) príspevkov štátu.⁵⁾

§ 13

(1) Peňažné prostriedky fondov musia byť uložené v peňažných ústavoch, v ktorých má štát najmenej 51-percentnú účasť a ktoré majú sídlo v Slovenskej republike.

(2) Zostatky fondov sa prevádzajú do nasledujúceho roka bez obmedzenia.

(3) Peňažné prostriedky rezervného a správneho fondu presahujúce poistný rozpočet možno investovať so súhlasom správnej rady Národnej poisťovne.

(4) Záruku za platobnú schopnosť Fondov má štát.

§ 14

Majetok

(1) Majetok štátu, ku ktorému majú Slovenská správa sociálneho zabezpečenia v Bratislave, okresné správy sociálneho zabezpečenia, Bratislavská správa sociálneho zabezpečenia a Košická správa sociálneho zabezpečenia právo hospodárenia, sa stáva majetkom Národnej poisťovne a regionálnych národných poisťovní.

(2) Spôsob a podmienky prevodu majetku bývalej Ústrednej poisťovne a jej právnych nástupcov do majetku Národnej poisťovne a regionálnych národných poisťovní upraví zákon.

§ 15

Majetok a ostatné aktíva Národnej poisťovne a regionálnych národných poisťovní, pokiaľ sa využívajú na plnenie ich úloh,¹⁵⁾ sú oslobodené od daní a poplatkov.¹⁶⁾

§ 16

Účtovníctvo

(1) Zamestnávateľ plní povinnosti súvisiace s vykazovaním, zúčtovaním poistného a úhradou dávok.¹⁷⁾

(2) Národná poisťovňa určí na účely výberu príspevkov, konania a kontrolnej činnosti v nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení rozsah údajov, ktoré sú o platiteľoch poistného potrebné na vytvorenie informačného systému.

(3) Na získanie údajov podľa predchádzajúceho odseku vyhotoví Národná poisťovňa tlačivá a určí termíny ich predkladania. Používanie týchto tlačív je pre platiteľov poistného záväzné.

§ 17

Pre potreby rozhodovania a riadenia poskytuje Národná poisťovňa bezplatné informácie orgánom štátnej správy v oblasti práce, sociálnych vecí a rodiny.

ŠTVRTÁ ČASŤ**Prechodné a záverečné ustanovenia**

§ 18

(1) Na osobitný účet Fondu nemocenského poistenia¹⁸⁾ sa poukazujú prostriedky na

- a) prídavky na deti a príplatok k prídavkom na deti,
- b) podporu pri narodení dieťaťa,
- c) pohrebné,

¹⁴⁾ § 12 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

¹⁵⁾ § 5 a § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

¹⁶⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 320/1992 Zb. o správnych poplatkoch.

¹⁷⁾ § 27 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

¹⁸⁾ § 42 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

- d) rodičovský príspevok,
 - e) kúpeľnú starostlivosť.
- (2) Na osobitný účet Fondu dôchodkového poistenia¹⁸⁾ sa poukazujú prostriedky na
- a) výchovné a príplatok k výchovnému,
 - b) podporu pri narodení dieťaťa,
 - c) pohrebné,
 - d) kúpeľnú starostlivosť,
 - e) sociálny dôchodok,
 - f) dôchodok manželky,
 - g) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
 - h) zaopatrovací príspevok,
 - i) príspevok na úhradu za užívanie bytu,
 - j) náhradu zárobku pri službe v ozbrojených silách a pri civilnej službe.

§ 19

Národná poisťovňa a regionálna národná poisťovňa majú právo voči tretím osobám na

náhradu dávok nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, ktoré vyplatili v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči osobám zúčastneným na nemocenskom poistení a dôchodkovom poistení.

§ 20

Národná poisťovňa a regionálne národné poisťovne vykonávajú činnosti, ktoré do vydania tohto zákona vykonávala Slovenská správa sociálneho zabezpečenia v Bratislave a okresné správy sociálneho zabezpečenia podľa osobitného zákona.¹⁹⁾

§ 21

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.
V. Mečiar v. r.

¹⁹⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 543/1992 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb. (úplné znenie č. 380/1992 Zb.).

9

Z Á K O N

N Á R O D N E J R A D Y S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

zo 17. decembra 1992

o zdravotnom poistení a hospodárení s Fondom zdravotného poistenia

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

P R V Á Č A S Ť

Základné ustanovenie

§ 1

Tento zákon upravuje zdravotné poistenie a hospodárenie s prostriedkami Fondu zdravotného poistenia Národnej poisťovne¹⁾ (ďalej len „Fond zdravotného poistenia“) a s prostriedkami fondov zdravotného poistenia regionálnych poisťovní, ktoré financujú potrebnú zdravotnícku starostlivosť.

D R U H Á Č A S Ť

Zdravotné poistenie

§ 2

Pojem zdravotného poistenia

Zdravotným poistením podľa tohto zákona je poistenie, na základe ktorého sa poskytuje zdravotnícka starostlivosť pri predchádzaní choroby, v prípade choroby, pri predchádzaní úrazu a v prípade úrazu.

¹⁾ § 3 ods.1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.

§ 3

Osobný rozsah zdravotného poistenia

(1) Podľa tohto zákona sú povinne zdravotne poistení

- a) občania Slovenskej republiky,
 - 1. ktorí majú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
 - 2. zamestnanci zamestnávateľa, ktorý má sídlo alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
 - 3. samostatne zárobkovo činní na území Slovenskej republiky,
- b) cudzí štátni príslušníci a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí nemajú nárok na bezplatnú zdravotnícku starostlivosť na základe medzinárodných zmlúv alebo dohovorov, ktorí sú zamestnancami zamestnávateľa, ktorý má sídlo alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- c) cudzinci, ktorí majú priznané postavenie utečenca²⁾ (ďalej len „poistenci“).

(2) Z povinného zdravotného poistenia podľa tohto zákona sú vyňatí

- a) občania Slovenskej republiky, ktorí nemajú v Slovenskej republike trvalý pobyt a sú na jej území len prechodne pracovne činní pre zamestnávateľov, ktorí nemajú sídlo alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- b) cudzí štátni príslušníci a osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí sú pracovne činní na území Slovenskej republiky len prechodne pre zamestnávateľov, ktorí nemajú sídlo alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky alebo pre zamestnávateľov, ktorí požívajú diplomatické výsady a imunity.

(3) Platnosť medzinárodných dohovorov vzťahujúcich sa na podmienky poskytovania zdravotníckej starostlivosti, ratifikovaných Českou a Slovenskou Federatívnou Republikou nie je týmto dotknutá.

Vznik a zánik zdravotného poistenia

§ 4

Zdravotné poistenie vzniká

- a) narodením, ak ide o občana Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky,
- b) nástupom do pracovného vzťahu alebo začatím samostatnej zárobkovej činnosti na území Slovenskej republiky, ak ide o občana Slovenskej republiky, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt,
- c) získaním trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, ak ide o občana Slovenskej republiky,
- d) nástupom do pracovného vzťahu na území Slovenskej republiky u zamestnávateľa, ktorý má sídlo alebo trvalý pobyt na území Slovenskej re-

- publiky, ak ide o cudzieho štátneho príslušníka alebo o osobu bez štátnej príslušnosti,
- e) získaním postavenia utečenca na území Slovenskej republiky.

§ 5

Zdravotné poistenie zaniká

- a) úmrtím poistenca alebo jeho vyhlásením za mŕtveho,
- b) skončením pracovného vzťahu alebo ukončením samostatnej zárobkovej činnosti poistenca na území Slovenskej republiky, ak ide o občana, ktorý nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt,
- c) zánikom občianstva Slovenskej republiky a ukončením trvalého pobytu na území Slovenskej republiky,
- d) skončením pracovného vzťahu na území Slovenskej republiky, ak ide o cudzieho štátneho príslušníka alebo o osobu bez štátnej príslušnosti,
- e) odňatím postavenia utečenca na území Slovenskej republiky.

Potrebná zdravotnícka starostlivosť

§ 6

Liečebný poriadok

Liečebný poriadok³⁾ upraví najmä

- a) spôsob, podmienky a rozsah poskytovania potrebnej zdravotníckej starostlivosti,
- b) podmienky a rozsah ošetrovania odbornými lekármi vrátane poskytovania liečiv, zdravotníckych pomôcok a zdravotníckych potrieb,
- c) spôsob uznávania práceneschopnosti,
- d) dopravu chorých a náhradu cestovných nákladov poistencov do zdravotníckych zariadení,
- e) podmienky a výšku náhrady nákladov na nevyhnutnú a neodkladnú zdravotnícku starostlivosť poskytovanú mimo územia Slovenskej republiky.

§ 7

Práva poistencov

(1) Poistenci majú právo

- a) na bezplatnú potrebnú zdravotnícku starostlivosť, liečivá a zdravotnícke pomôcky a potreby, pokiaľ ochorenie trvá. Potrebná zdravotnícka starostlivosť musí zodpovedať dostupným a realizovateľným poznatkom lekárskej vedy na území Slovenskej republiky,
- b) na výber lekára alebo iného odborného pracovníka v zdravotníctve a zdravotníckeho zariadenia, ktorí sú v zmluvnom vzťahu s príslušnou poisťovňou. Toto právo môžu uplatniť jedenkrát za šesť mesiacov,
- c) na výber dopravnej služby, ktorá je v zmluvnom vzťahu s príslušnou poisťovňou,

²⁾ Zákon č. 498/1990 Zb. o utečencoch.

³⁾ § 4 ods. 3 a 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

- d) na úhradu nákladov spojených so zdravotníckou starostlivosťou, ktorá im bola poskytnutá v rozsahu určenom týmto zákonom a v súlade s predpismi vydanými na jeho vykonanie,
- e) na úhradu nákladov spojených s poskytnutím zdravotníckej starostlivosti v naliehavých prípadoch v zdravotníckych zariadeniach, ktoré nie sú v zmluvnom vzťahu s poisťovňou,
- f) podieľať sa na kontrole poskytnutej potrebnej zdravotníckej starostlivosti,
- g) na úhradu nákladov spojených s nevyhnutnou dopravnou službou, ktorá nie je v zmluvnom vzťahu s poisťovňou do výšky úhrady určenej poisťovňou.

(2) Nárok na poskytnutie potrebnej zdravotníckej starostlivosti vzniká dňom, keď bolo ochorenie hlásené zdravotníckemu pracovníkovi alebo zdravotníckemu zariadeniu, ktorí majú zmluvu s poisťovňou (§ 11), alebo poisťovni.

(3) Nárok na poskytnutie potrebnej zdravotníckej starostlivosti preukazujú poistenci preukazmi, v ktorých sú uvedené ich osobné údaje a skutočnosti rozhodujúce pre vznik a zánik poistenia.

(4) Osoby vykonávajúce povinnú vojenskú alebo civilnú službu a ďalej osoby vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody majú výber lekára, zdravotníckeho zariadenia a dopravnej služby obmedzený podľa osobitných predpisov.⁴⁾

(5) Právom poistenca na výber lekára a zdravotníckeho zariadenia podľa odseku 1 písm. b) nie je dotknuté oprávnenie lekára odmietnuť prevzatie poistenca do starostlivosti, pokiaľ by tým bolo prekročené jeho únosné pracovné zaťaženie alebo z iných závažných príčin, s výnimkou prípadov, keď ide o neodkladné ošetrovanie vážnejšieho úrazu alebo ochorenia.

§ 8

Povinnosti poistencov

Poistenci sú povinní

- a) plniť oznamovaciu povinnosť v poisťovni,⁵⁾
- b) platiť poisťovni poistné, pokiaľ túto povinnosť nemá štát,
- c) dodržiavať Liečebný poriadok,
- d) poskytnúť súčinnosť pri zdravotníckom výkone a kontrole priebehu liečebného procesu a dodržiavať liečebný režim určený lekárom,
- e) podrobiť sa na vyzvanie preventívnym prehliadkam, pokiaľ tak určujú osobitné predpisy,⁶⁾
- f) dodržiavať opatrenia smerujúce k odvráteniu choroby.

§ 9

Liečenie v cudzine

(1) Náklady na nevyhnutnú a neodkladnú zdravotnícku starostlivosť pri náhlom ochorení alebo život ohrozujúcom stave, ku ktorému dôjde mimo územia Slovenskej republiky, sa uhradia poistencom uvedeným v § 3 ods. 1 písm. a), a to do výšky nákladov spojených s takýmto liečením na území Slovenskej republiky, ak medzinárodné dohovory neurčujú inak. Podrobnosti určí Liečebný poriadok.

(2) Náklady na potrebnú zdravotnícku starostlivosť poistencom vyslaným príslušnou poisťovňou na liečenie v cudzine uhradí poisťovňa.

§ 10

Zmluvné poistenie a pripoistenie

(1) Na základe poistnej zmluvy poskytne poisťovňa v rozsahu určenom poistnou zmluvou úhradu za zdravotnícku starostlivosť osobám, ktoré nie sú povinne poistené v zmysle tohto zákona.

(2) Na základe poistnej zmluvy poskytne poisťovňa v rozsahu určenom poistnou zmluvou úhradu za poskytnutú starostlivosť presahujúcu rámec potrebnej zdravotníckej starostlivosti³⁾ určenej v § 6 a v Liečebnom poriadku a úhradu nákladov liečenia v cudzine nad rámec určený v § 9.

(3) Poistenci, ktorým sa na žiadosť poskytne zdravotnícka starostlivosť nad rámec určený týmto zákonom a Liečebným poriadkom, sú povinní zaplatiť náklady s tým spojené, pokiaľ nie sú pripoistení.

Zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti

§ 11

(1) Poisťovňa uzatvára so zdravotníckym zariadením alebo so zdravotníckym pracovníkom zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti poistencom (ďalej len „zmluvné zdravotnícke zariadenie“).

(2) Zmluva obsahuje najmä

- a) druh, kvalitu a rozsah poskytovania zdravotníckej starostlivosti,
- b) okruh poistencov, ktorým sa poskytuje zdravotnícka starostlivosť,
- c) výšku, spôsob a termíny úhrad za poskytnutú zdravotnícku starostlivosť,
- d) sankcie a zodpovednosť v prípade porušenia zmluvy,
- e) dobu účinnosti zmluvy.

(3) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na ďalších podmienkach, pokiaľ sú v prospech poistenca.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa primerane vzťahujú na zmluvy uzatvárané poisťovňou s fyzickými a právnickými osobami o poskytovaní služieb súvisiacich so zabezpečovaním starostlivosti o poistenca.

⁴⁾ Zákon č. 32/1957 Zb. o nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 18/1992 Zb. o civilnej službe

⁵⁾ § 20 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

⁶⁾ § 22 ods. 2 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení neskorších predpisov (úplné znenie č. 96/1992 Zb.).

§ 12

(1) Ak zmluvné zdravotnícke zariadenie neplní svoje povinnosti ustanovené zákonom alebo zmluvou, má poisťovňa právo odstúpiť od zmluvy.

(2) Ak poisťovňa neuhrádza zmluvnému zdravotníckemu zariadeniu náklady na poskytnutú zdravotnícku starostlivosť riadne a včas, má zmluvné zdravotnícke zariadenie

- a) nárok na poplatok z omeškania vo výške 0,5 % z dlžnej sumy za každý začatý mesiac,
- b) právo odstúpiť od zmluvy.

(3) V prípade odstúpenia od zmluvy podľa odseku 1 a 2 je poisťovňa povinná uhradiť zmluvnému zdravotníckemu zariadeniu náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s poskytovaním zdravotníckej starostlivosti podľa ustanovení tohto zákona a uzavretej zmluvy, vrátane poplatkov z omeškania. Zmluvné zdravotnícke zariadenie je povinné urobiť všetky potrebné a neodkladné zdravotnícke výkony. Poisťovňa je povinná zabezpečiť poistencom náhradnú zdravotnícku starostlivosť v inom zmluvnom zdravotníckom zariadení.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 až 3 nie sú dotknuté sankcie dohodnuté v zmluve.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa primerane vzťahujú aj na zmluvy uzatvárané poisťovňou s fyzickými a právnickými osobami o poskytovaní služieb súvisiacich so zabezpečením starostlivosti o poistenca.

(6) Poisťovňa poskytuje úhradu za poskytnutú zdravotnícku starostlivosť zmluvným zdravotníckym zariadeniam, a to v rozsahu a za podmienok určených vyhláškou, ktorú vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky po dohode s poisťovňou a so súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky.

§ 13

Zdravotnícka starostlivosť o cudzích štátnych príslušníkoch

Náklady na nevyhnutnú a neodkladnú zdravotnícku starostlivosť o cudzích štátnych príslušníkov uhrádza poisťovňa v rozsahu medzinárodných dohôd alebo zmluvy, ktorú s poisťovňou uzavrie právnická alebo fyzická osoba, pokiaľ nejde o osoby uvedené v § 3 ods. 1 písm. c).

TRETIA ČASŤ

Hospodárenie fondov

§ 14

Správa fondov

Fond zdravotného poistenia spravuje Správa Fondu zdravotného poistenia. Fondy zdravotného poistenia regionálnych poisťovní (ďalej len „fond regionálnych poisťovní“) spravujú správy fondov zdravotného poistenia regionálnych národných poisťovní⁷⁾ (ďalej len „správy fondov regionálnych poisťovní“).

§ 15

Príjmy fondov

Príjmami fondov poisťovne sú

- a) poisťné, ktoré platitelia zaplatili na účet zdravotného poistenia,
- b) štátne účelové dotácie,
- c) zdroje vytvorené využívaním vlastných fondov,
- d) dary a ostatné príjmy.

Výdavky fondov

§ 16

(1) Správy fondov regionálnych poisťovní odvádzajú mesačne 20 % z celkovej sumy poisťného zaplateného platiteľmi Správe Fondu zdravotného poistenia.

(2) Správa Fondu zdravotného poistenia používa prostriedky fondu na

- a) vyrovnávanie rozdielov výšky poisťného v regionálnych poisťovniach na zabezpečenie poskytovania potrebnej zdravotníckej starostlivosti,
- b) financovanie zvýšených nákladov pri poskytovaní osobitnej zdravotníckej starostlivosti v Slovenskej republike a v zahraničí,
- c) úhradu nákladov potrebnej zdravotníckej starostlivosti pri mimoriadnych udalostiach, ako sú živelné pohromy a epidémie,
- d) financovanie vlastnej činnosti.

§ 17

Správy fondov regionálnych poisťovní používajú prostriedky uvedené v § 15 s výnimkou prostriedkov, s ktorými nakladá Správa Fondu zdravotného poistenia (§ 16), a to na

- a) náhrady nákladov na potrebnú zdravotnícku starostlivosť, ktorú poskytujú zdravotnícke zariadenia poistencom na základe zmlúv uzatvorených s regionálnymi poisťovňami,
- b) náhrady nákladov iným regionálnym poisťovňam alebo iným právny subjektom podľa zmlúv o finančnom vyrovnaní služieb, ktoré poskytli poistencom,
- c) náhrady nákladov nevyhnutného a neodkladného liečenia v cudzine,
- d) náhrady nákladov zabezpečované na základe zmluvného poisťného vzťahu,
- e) náklady na činnosť regionálnych poisťovní a ich zariadení.

§ 18

Poisťný rozpočet

(1) Správa Fondu zdravotného poistenia a správy fondov regionálnych poisťovní zostavujú poisťný rozpočet v členení na

- a) základný fond,
- b) rezervný fond,
- c) účelový fond,
- d) správny fond.

(2) Správy fondov regionálnych poisťovní predkladajú návrhy poisťného rozpočtu na príslušný kalendárny rok Správe Fondu zdravotného poistenia. Správa Fondu zdravotného poiste-

⁷⁾ § 14 ods. 7 a § 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

nia predkladá návrh poisťného rozpočtu za Fond zdravotného poistenia a regionálne fondy zdravotného poistenia na schválenie správnej rade poisťovne.

§ 19

Základný fond

(1) Základný fond sa tvorí z

- a) príspevkov platiteľov poisťného,⁸⁾
- b) poplatkov za neplnenie oznamovacej povinnosti, prirážky k poisťnému, penále a pokút,
- c) darov a ostatných príjmov,⁹⁾ pokiaľ spôsob využitia nie je určený darcom inak.

(2) Prostriedky základného fondu sa používajú na náhrady nákladov uvedených v § 17 písm. a) až d).

§ 20

Rezervný fond

(1) Rezervný fond sa tvorí

- a) sumou 0,5 % z každej platby poisťného,
- b) zo zúčtovania zostatku pri ročnej účtovnej závierke,
- c) z ostatných príjmov.

(2) Z prostriedkov rezervného fondu sa uhrádzajú mimoriadne výdavky, ktoré nepredpokladal poisťný plán, ak

- a) tieto výdavky prekračujú základný fond,
- b) došlo k výraznému výkyvu v plynulosti čerpania základného fondu.

(3) Objem prostriedkov rezervného fondu nesmie v kalendárnom roku presiahnuť jednu štvrtinu priemerných ročných výdavkov základného fondu vypočítaných z priemeru za predchádzajúce tri roky.

§ 21

Účelový fond

(1) Účelový fond je určený na úhradu zvýšených výdavkov v súvislosti s poskytovaním zdravotníckej starostlivosti určeným skupinám poisťencov. Tvorí sa

- a) sumou 0,5 % z každej platby poisťného,
- b) z darov a štátnych účelových dotácií.

(2) O inom spôsobe použitia účelového fondu rozhoduje správna rada poisťovne po predchádzajúcom prerokovaní s Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 22

Správny fond

(1) Správny fond sa naplňa 3 % z každého príjmu poisťovne a regionálnych poisťovní.

(2) Správny fond je určený na krytie výdavkov spojených s činnosťou poisťovní a ich orgánov.

§ 23

Hospodárenie s fondmi

(1) Peňažné prostriedky fondov musia byť uložené v peňažných ústavoch, v ktorých má štát najmenej 51-percentnú účasť a ktoré majú sídlo v Slovenskej republike.

(2) Zostatky fondov sa prevádzajú do nasledujúceho roku bez obmedzenia.

(3) Peňažné prostriedky rezervného a správneho fondu presahujúce poisťný rozpočet možno investovať so súhlasom správnej rady poisťovne.

§ 24

Informačný systém

(1) Informácie z informačného systému,¹⁰⁾ ktoré sa dotýkajú zdravotného stavu poisťencov, možno poskytnúť len s ich súhlasom alebo v prípadoch určených osobitným predpisom.¹¹⁾

(2) Pre potreby rozhodovania a riadenia zdravotníctva poskytuje poisťovňa bezplatne potrebné informácie orgánom štátnej zdravotníckej správy.¹²⁾

ŠTVRTÁ ČASŤ

Kontrolná činnosť

§ 25

(1) Poisťovňa a regionálne poisťovne majú právo vykonať kontrolu v zmluvnom zdravotníckom zariadení alebo u iného subjektu poskytujúceho zdravotnícku starostlivosť kedykoľvek a bez predchádzajúceho oznámenia.

(2) Kontrolu podľa odseku 1 vykonávajú

- a) revízní lekári a ďalší odborní pracovníci, ktorí sú spôsobilí na revíziu činnosť,
- b) osobitne určení pracovníci, ak ide o kontrolu hospodárenia.

(3) Revízní lekári a ďalší odborní pracovníci spôsobilí na revíziu činnosť posudzujú

- a) rozsah poskytnutej potrebnej zdravotníckej starostlivosti, a to z hľadiska účinnosti, účelnosti a hospodárnosti, a to najmä posudzovaním zdravotného stavu poisťencov z hľadiska trvania práceneschopnosti,
- b) rozsah poskytnutých liečiv a zdravotníckych potrieb,
- c) či poskytnutá zdravotnícka starostlivosť zodpovedá zdravotnému stavu poistenca,
- d) či zmluvné zariadenie účtuje poisťovní iba tie výkony, ktoré poskytlo poisťencovi a ktoré je poisťovňa povinná uhradiť,

⁸⁾ § 18 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Zb.

⁹⁾ § 17 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Zb.

¹⁰⁾ § 38 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Zb.

¹¹⁾ § 55 ods. 2 písm. e) zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ § 38 ods. 3 a 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z.

e) či poistenec plní povinnosti vyplývajúce z Liečebného poriadku a dodržiava liečebný režim určený ošetrojúcim lekárom, a to i návštevami v byte.

(4) Revízni lekári schvaľujú

- a) poskytovanie kúpeľnej zdravotnickej starostlivosti,
- b) poskytnutie zdravotnickej starostlivosti nad rámec jej potrebnosti,
- c) dopravu poistenca do zdravotnickeho zariadenia alebo z neho iným dopravným prostriedkom ako sanitným vozidlom dopravnej a záchranej zdravotnickej služby alebo prostriedkom medzimestskej hromadnej dopravy osôb a v mimořadných prípadoch aj lietadlom.

§ 26

(1) Revízni lekári sú oprávnení nahliadať do zdravotnickej dokumentácie pacienta a do inej dokumentácie, ktorá súvisí s poskytovaním zdravotnickej starostlivosti.

(2) Revízni lekári môžu vykonávať kontrolnú činnosť len v odbore, v ktorom získali špecializáciu.

(3) Revízni lekári vykonávajú kontrolnú činnosť v pracovnoprávnom vzťahu k poisťovni. Spôsob výberového konania, na základe výsledkov ktorého sa uzatvára pracovný pomer, ustanoví správna rada.

(4) Revízny lekár nemôže vykonávať žiadnu pracovnú, podnikateľskú alebo inú činnosť, ktorá je v rozpore so záujmami poisťovne.

(5) Špecializovanú kontrolnú činnosť vykonávajú v súčinnosti s revíznymi lekármi poisťovne odborníci - konzultanti.

(6) Konzultantov menuje správna rada poisťovne zo zoznamu vypracovaného stavovskými organizáciami v súčinnosti s odbornými spoločnosťami a zodpovedá za ich spôsobilosť na výkon kontrolných činností.

(7) Revízny lekár a konzultant sú povinní dodržiavať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s výkonom svojho povolania.¹³⁾

§ 27

(1) Pracovníci uvedení v § 25 ods. 2 písm. b) sú oprávnení

- a) nahliadať do účtovnej dokumentácie všetkých činností zmluvného zdravotnickeho zariadenia, ktoré súvisia s poskytovaním zdravotnickej starostlivosti podľa tohto zákona,
- b) kontrolovať materiálo-technické vybavenie zdravotnickeho zariadenia.

(2) Zmluvné zdravotnicke zariadenie je povinné na žiadosť oprávneného pracovníka poisťovne a regionálnych poisťovní preukázať výhodnosť voľby zmluvného partnera pre dodávky potrebné na zabezpečenie činnosti zdravotnickeho zariadenia.

§ 28

Zdravotnícka dokumentácia

(1) Zmluvné zdravotnicke zariadenie je povinné viesť zdravotnícku dokumentáciu a uchovávať všetky údaje tak, aby slúžili ako podklad na zúčtovanie zdravotnickej starostlivosti a na kontrolu.¹³⁾

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane vzťahuje aj na iné subjekty poskytujúce liečebno-preventívnu starostlivosť.

PIATA ČASŤ

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 29

Každé zdravotnicke zariadenie a poisťovňa sú povinné v rokoch 1993 a 1994 uzatvoriť zmluvu, ak o to druhá strana požiada, pokiaľ tomu nebránia vážne dôvody.

§ 30

Regionálna národná poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu nákladov za potrebnú zdravotnícku starostlivosť, ktorá bola poskytnutá v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania voči osobám zúčastneným na zdravotnom poistení. Tieto náhrady sú príjmom Fondu zdravotného poistenia regionálnej národnej poisťovne.

§ 31

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa

1. § 29 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 419/1991 Zb.;
2. smernice Ministerstva zdravotníctva č. 20/1966 Vestníka MZ o poskytovaní ambulantnej starostlivosti lekárom, ktorého si občan zvolil (reg. v čiastke 29/1966 Zb.).

§ 32

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

¹³⁾ Vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 42/1966 Zb. o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.

10

**Z Á K O N
N Á R O D N E J R A D Y S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y**

zo 17. decembra 1992

**o Fonde zamestnanosti Slovenskej republiky
a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ**Fond zamestnanosti Slovenskej republiky**

§ 1

Základné ustanovenie

(1) Zriaďuje sa Fond zamestnanosti Slovenskej republiky (ďalej len „fond“) na financovanie hmotného zabezpečenia poskytovaného uchádzačom o zamestnanie a na financovanie aktívnej politiky zamestnanosti.

(2) Fond je právnická osoba.

(3) Sídлом fondu je Bratislava.

§ 2

Správa fondu

(1) Správu fondu vykonáva zbor zástupcov odborových organizácií a iných organizácií zamestnancov (ďalej len „zástupcovia zamestnancov“), zástupcovia zamestnávateľov a zástupcovia štátu prostredníctvom orgánov fondu.

(2) Orgánmi fondu sú predstavenstvo, dozorná rada a správne výbory.

(3) Prostriedky fondu podľa § 12 tohto zákona v územných obvodoch poskytujú úrady práce.¹⁾

Orgány fondu

§ 3

Členmi orgánov fondu sú zástupcovia zamestnancov a zamestnávateľov, u ktorých sa zohľadňuje princíp primeraného územného zastúpenia, a zástupcovia štátu. Funkcie člena predstavenstva, dozornej rady a správneho výboru sú navzájom nezlúčiteľné. Členmi týchto orgánov môžu byť iba občania Slovenskej republiky s trvalým pobytom na jej území a nemôžu byť zamestnancami fondu ani úradov práce.

§ 4

(1) Predstavenstvo je najvyšším orgánom fondu. Riadi činnosť fondu a určuje použitie prostriedkov fondu podľa § 12 tohto zákona. Predstavenstvo má deväť členov, z toho po troch zástupcoch zamestnancov, zamestnávateľov a štátu.

(2) Dozorná rada je orgánom fondu, ktorý kontroluje hospodárenie, najmä použitie prostriedkov fondu. Dozorná rada má deväť členov, z toho po troch zástupcoch zamestnancov, zamestnávateľov a štátu.

(3) Správny výbor je orgánom fondu v územnom obvode okresného úradu práce. Správny výbor má deväť členov, z toho po troch zástupcoch zamestnancov, zamestnávateľov a štátu.

(4) Zástupcov zamestnancov do predstavenstva, dozornej rady a správnych výborov vymenúva na návrh zástupcov zamestnancov Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky.

(5) Zástupcov zamestnávateľov do predstavenstva, dozornej rady a správnych výborov vymenúva na návrh organizácií zamestnávateľov Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky.

(6) Zástupcov štátu vymenúva vláda Slovenskej republiky na návrh Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(7) Zástupca je vymenovaný na dobu päť rokov.

(8) Zástupcu odvoláva ten, kto ho vymenoval.

(9) Zástupca sa môže svojej funkcii vzdať.

§ 5

(1) Predstavenstvo volí zo svojich členov predsedu a dvoch podpredsedov tak, že jeden je zo zástupcov zamestnancov, jeden zo zástupcov zamestnávateľov a jeden zo zástupcov štátu. Rovnako volí predsedu a dvoch podpredsedov aj dozorná rada a správny výbor.

(2) Výkon činnosti súvisiacej s členstvom v predstavenstve, dozornej rade a v správnom výbore sa považuje za prekážku v práci z dôvodov všeobecného záujmu,²⁾ pri ktorej patrí pracovní-

¹⁾ Napríklad § 4 ods. 3 až 5, § 12 písm. e), f), m), § 13 písm. e) č. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 194/1992 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 488/1992 Zb.

kovi pracovné voľno s náhradou mzdy a cestovné náhrady.

§ 6

(1) Do pôsobnosti predstavenstva patrí najmä:

- a) schvaľovať rozpočet fondu,
- b) určovať použitie prostriedkov fondu podľa § 12 tohto zákona,
- c) prerokúvať a schvaľovať najneskôr do 30. apríla výročnú správu o hospodárení a činnosti fondu za predchádzajúci kalendárny rok vrátane ročnej účtovnej závierky fondu,
- d) prijímať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v hospodárení a činnosti fondu,
- e) informovať vládu Slovenskej republiky o hospodárení a činnosti fondu a predkladať jej návrhy opatrení v oblasti politiky zamestnanosti,
- f) navrhovať štatút fondu, ktorý schvaľuje vláda Slovenskej republiky,
- g) schvaľovať rokovací poriadok predstavenstva, dozornej rady a správneho výboru a organizačný poriadok fondu,
- h) vymenúvať a odvolávať riaditeľa fondu a revízorov účtov fondu.

(2) Revízor účtov fondu vykonáva kontrolu podľa osobitných predpisov.³⁾ Revízor účtov je zamestnancom fondu.

(3) Predstavenstvo je schopné uznášať sa, ak sa na jeho zasadnutí zúčastnia najmenej dvaja členovia zastupujúci zamestnávateľov, dvaja členovia zastupujúci zamestnancov a dvaja členovia zastupujúci štát. Na prijatie uznesenia sa vyžaduje, aby bolo schválené dvojtretinovou väčšinou prítomných členov.

(4) Predstavenstvo fondu každoročne predkladá vláde Slovenskej republiky správu o hospodárení vrátane ročnej účtovnej závierky a rozpočet príjmov a výdavkov fondu.

§ 7

(1) Do pôsobnosti dozornej rady patrí najmä:

- a) kontrolovať správnosť hospodárenia fondu a činnosť fondu,
- b) preskúmavať ročnú účtovnú závierku, bilancie a správy o hospodárení,
- c) vypracúvať správu o hospodárení fondu a stave účtov fondu,
- d) prerokúvať návrhy rozpočtu a ročnej účtovnej závierky fondu,
- e) overovať postup vo veciach fondu, nahliadať do účtovných dokladov fondu a zisťovať stav účtov fondu,
- f) predkladať predstavenstvu správu o činnosti dozornej rady a výsledkoch kontroly a návrh

opatrení na odstránenie zistených nedostatkov v hospodárení a činnosti fondu.

(2) Dozorná rada je schopná uznášať sa, ak sa na zasadnutí zúčastnia najmenej dvaja členovia zastupujúci zamestnancov, dvaja členovia zastupujúci zamestnávateľov a dvaja členovia zastupujúci štát. Na prijatie uznesenia sa vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov. V prípade rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedu.

§ 8

(1) Do pôsobnosti správneho výboru v územnom obvode patrí:

- a) posudzovať požiadavky na rozpočet fondu,
- b) predkladať predstavenstvu návrhy na rozpočet fondu,
- c) predkladať predstavenstvu návrhy na použitie prostriedkov fondu,
- d) vypracúvať ročnú správu o hospodárení a činnosti fondu za predchádzajúci kalendárny rok a predkladať ju najneskôr do 31. marca dozornej rade,
- e) navrhovať predstavenstvu a dozornej rade opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v hospodárení a činnosti fondu a opatrenia v oblasti politiky zamestnanosti,
- f) spolupracovať s úradmi práce pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti za účelom dosiahnutia rovnováhy na trhu práce,
- g) overovať postup vo veciach fondu, nahliadať do účtovných dokladov a zisťovať stav účtov fondu.

(2) Správny výbor je schopný uznášať sa, ak sa na zasadnutí zúčastnia najmenej dvaja členovia zastupujúci zamestnávateľov, dvaja členovia zastupujúci zamestnancov a dvaja členovia zastupujúci štát. Na prijatie uznesenia sa vyžaduje, aby bolo schválené dvojtretinovou väčšinou prítomných členov.

§ 9

(1) Činnosť fondu zabezpečuje riaditeľ fondu a zamestnanci fondu a v územnom obvode aj úrady práce.

(2) Riaditeľa fondu vymenúva a odvoláva predstavenstvo.

Hospodárenie fondu

§ 10

(1) Hospodárenie fondu sa riadi rozpočtom fondu (ďalej len „rozpočet“), ktorý každoročne schvaľuje predstavenstvo fondu.

(2) Na krytie nevyhnutných a rozpočtom nebezpečených potrieb sa v rozpočte vytvára rezerva

²⁾ § 124 Zákonníka práce.

³⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky.

minimálne vo výške trojmesačnej výplaty hmotného zabezpečenia uchádzačov o zamestnanie. O použití rezervy sa vedie osobitná evidencia.

(3) Na hospodárení fondu sa nevzťahujú ustanovenia osobitných predpisov o hospodárení príspevkových organizácií.⁴⁾

(4) V prípade, že prostriedky fondu na financovanie hmotného zabezpečenia uchádzačov o zamestnanie nebudú stačiť na krytie potreby, poskytnú sa fondu dotácia zo štátneho rozpočtu.

§ 11

Prijmy fondu sú

- a) príspevky zamestnancov, zamestnávateľov, samostatne zárobkovo činných osôb, spolupracujúcich osôb a občanov zárobkovo činných v cudzine s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky,
- b) prijaté úvery,
- c) dobrovoľné dary a príspevky od právnických a fyzických osôb,
- d) penále podľa § 25 ods. 4 tohto zákona,
- e) pokuty za porušovanie pracovnoprávných predpisov a predpisov o zamestnanosti⁵⁾ vrátane tohto zákona,
- f) príjmy z jeho ekonomických aktivít,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu v rozsahu ustanovenom zákonom o štátnom rozpočte Slovenskej republiky.

§ 12

Použitie prostriedkov fondu

Prostriedky fondu sa použijú na financovanie

- a) hmotného zabezpečenia uchádzačov o zamestnanie,
- b) výdavkov na aktívnu politiku zamestnanosti, a to na
 1. úhradu nákladov na vytváranie spoločensky účelných pracovných miest a organizovanie verejnoprospešných prác,
 2. rekvalifikáciu,
 3. zamestnávanie uchádzačov o zamestnanie vyžadujúcich zvýšenú starostlivosť,⁶⁾
 4. poskytnutie príspevku zamestnávateľovi na čiastočnú úhradu náhrady mzdy poskytovanej zamestnancom podľa osobitných predpisov,⁷⁾
 5. ďalšie opatrenia na zmiernenie nerovnováhy na trhu práce na základe rozhodnutia predstavenstva,
- c) výdavkov na správu a činnosť fondu.

§ 13

(1) Prostriedky použité na hmotné zabezpečenie a prostriedky použité na aktívnu politiku zamestnanosti sa účtovne vedú oddelene.

(2) Zostatok prostriedkov na účtoch fondu k 31. decembru príslušného roka sa po zúčtovaní dotácií so štátnym rozpočtom prevádza do nasledujúceho roka.

§ 14

Platenie príspevku

(1) Príspevok sú povinní platiť

- a) zamestnanci,
- b) samostatne zárobkovo činné osoby a spolupracujúce osoby,⁸⁾
- c) občania zárobkovo činní v cudzine s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky,
- d) zamestnávateľa.

(2) Príspevok neplatia zamestnanci, samostatne zárobkovo činné a spolupracujúce osoby a občania zárobkovo činní v cudzine, ak spĺňajú podmienky pre nárok na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok s výnimkou invalidného dôchodku invalidného občana, ktorý je schopný vykonávať sústavné zamestnanie len za úplne mimoriadnych podmienok.⁹⁾

(3) Právnické a fyzické osoby uvedené v odseku 1 platia príspevok v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

(4) Samostatne zárobkovo činné osoby, spolupracujúce osoby a občania zárobkovo činní v cudzine, ktorí platili príspevok, sa považujú na účely poskytovania hmotného zabezpečenia uchádzačom o zamestnanie za osoby zúčastnené na sociálnom zabezpečení.

§ 15

Vymedzenie pojmov

(1) Zamestnancom na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba s trvalým alebo prechodným pobytom na území Slovenskej republiky v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu.

(2) Zamestnávateľom na účely tohto zákona je fyzická alebo právnická osoba, ktorá má svoje sídlo alebo sídlo svojej organizačnej zložky na území Slovenskej republiky, zamestnáva inú fyzickú osobu v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu a plní voči zamestnancovi povinnosti zamestnávateľa.

⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky.

⁵⁾ § 9 zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb.

⁶⁾ § 9 zákona č. 1/1991 Zb. o zamestnanosti.

⁷⁾ § 20 ods. 3 a 4 zákona č. 1/1991 Zb. v znení zákona č. 231/1992 Zb.

⁸⁾ § 61 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení, v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb.

⁹⁾ § 29 ods. 2 písm. d) zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

(3) Spolupracujúce osoby sa na účely poskytovania hmotného zabezpečenia posudzujú ako samostatne zárobkovo činné osoby.

Výška príspevku

§ 16

Výška príspevku sa určí percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období alebo z iného vymeriavacieho základu ustanoveného týmto zákonom.

§ 17

(1) Zamestnávateľ platí príspevok vo výške 3 % z úhrnu vymeriavacích základov svojich zamestnancov.

(2) Zamestnanec platí príspevok vo výške 1 % z určeného vymeriavacieho základu.

(3) Samostatne zárobkovo činná osoba, ak nie je zamestnávateľom, a spolupracujúca osoba platia príspevok vo výške 4 % z určeného vymeriavacieho základu.

(4) Občania uvedení v § 14 ods. 1 písm. c) platia príspevok vo výške 4 % nimi určeného vymeriavacieho základu.

(5) Príspevok sa zaokrúhľuje na celé koruny smerom hore.

§ 18

Vymeriavací základ

(1) Vymeriavacím základom u zamestnanca je príjem dosiahnutý v rozhodujúcom období v zamestnaní, ktorý podlieha dani z príjmov fyzických osôb podľa osobitných predpisov.¹⁰⁾ Vymeriavacím základom podľa predchádzajúcej vety je aj príjem dosiahnutý v rozhodujúcom období v zamestnaní, ktorý nepodlieha dani z príjmov fyzických osôb len preto, že tak ustanovujú predpisy o zamedzení dvojakeho zdanenia, alebo nedosahuje zdaniteľnú výšku.

(2) Vymeriavacím základom u zamestnávateľa je suma zodpovedajúca úhrnu vymeriavacích základov všetkých zamestnancov podľa odseku 1.

(3) Vymeriavacím základom samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb je polovica pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb¹¹⁾ dosiahnutých v rozhodujúcom období v súvislosti s prevádzkovaním samostatnej zárobkovej činnosti. Pomernou časťou základu dane sa rozumie časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti v rozhodujúcom období. Na

kalendárny mesiac, v priebehu ktorého došlo k začatiu prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti po prvom dni v tomto mesiaci sa neprihliada. Veta druhá odseku 1 tu platí obdobne. Takto zistený vymeriavací základ sa použije od 1. júla do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka. Vymeriavací základ môže byť však ustanovený maximálne vo výške zodpovedajúcej 30-násobku minimálnej mzdy.

(4) Ak samostatne zárobkovo činná osoba alebo spolupracujúca osoba prevádzkovala zárobkovú činnosť po dobu menej ako šesť kalendárnych mesiacov v predchádzajúcom kalendárnom roku, vymeriavacím základom je jedna dvanásťtina nimi určenej sumy. Takto zistený vymeriavací základ sa použije až do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

(5) Vymeriavacím základom u občanov uvedených v § 14 ods. 1 písm. c) je nimi určená suma.

(6) Vymeriavací základ zistený podľa odsekov 1 až 5 nesmie byť nižší, ako je výška minimálnej mzdy¹²⁾ zamestnancov v pracovnom pomere, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa príspevok platí.

§ 19

Rozhodujúce obdobie

(1) Rozhodujúcim obdobím, z ktorého sa zisťuje vymeriavací základ na určenie príspevku, je predchádzajúci kalendárny mesiac.

(2) U samostatne zárobkovo činných osôb a spolupracujúcich osôb rozhodujúcim obdobím, z ktorého sa zisťuje vymeriavací základ na určenie príspevku, je predchádzajúci kalendárny rok, ak tieto osoby prevádzkovali zárobkovú činnosť po dobu najmenej šesť kalendárnych mesiacov v tomto predchádzajúcom roku.

Platitelia a platenie príspevku

§ 20

(1) Zamestnávateľ platí príspevky za seba i za všetkých svojich zamestnancov. To platí i vtedy, ak zamestnávateľom je samostatne zárobkovo činná osoba.

(2) Platiteľom príspevku za samostatne zárobkovo činné osoby a spolupracujúce osoby je samostatne zárobkovo činná osoba.

(3) Ak ide o občana zárobkovo činného v cudzine, platiteľom príspevku je tento občan.

(4) Platitelia príspevku uvedení v odsekoch 1 až 3 sú povinní sami vypočítať výšku príspevku

¹⁰⁾ § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov.

¹¹⁾ § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 286/1992 Zb.

¹²⁾ Nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 53/1992 Zb. o minimálnej mzde v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 645/1992 Zb.

na základe zákonom určenej sadzby a vymeriavacieho základu.

§ 21

(1) Platitelia platia príspevok na osobitný účet okresného úradu práce, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ alebo jeho organizačná zložka sídlo alebo platiteľ uvedený v § 20 ods. 2 a 3 tohto zákona trvalý pobyt, za jednotlivý kalendárny mesiac po zadu.

(2) Príspevok sa platí za kalendárny mesiac, aj keď povinnosť platiť príspevok do fondu netrvala po dobu celého kalendárneho mesiaca.

(3) Príspevok sa platí

- a) bezhotovostným prevodom z účtu platiteľa príspevku na účet príslušného okresného úradu práce uvedeného v odseku 1 v peňažnom ústave alebo
- b) v hotovosti poštovou poukážkou na účet príslušného okresného úradu práce uvedeného v odseku 1.

(4) Zamestnávateľ je povinný predložiť okresnému úradu práce spolu s odvedenými príspevkami prehľad o zúčtovaných vymeriavacích základoch za svojich zamestnancov každý mesiac na predpísanom výkaze.

(5) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná predložiť okresnému úradu práce vždy do 30. júna na predpísanom tlačive výpis z daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok, a to osobitne za seba a osobitne za spolupracujúce osoby.

§ 22

Splatnosť príspevku

(1) Príspevok za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je zamestnávateľ, je splatný v deň, ktorý je určený na výplatu príjmov zamestnancov za príslušný kalendárny mesiac. Ak je výplata príjmov rozložená na viac dní, dňom splatnosti príspevku za príslušný kalendárny mesiac je deň poslednej výplaty príjmov za uplynulý kalendárny mesiac. Ak nie je takýto deň určený, príspevok za príslušný kalendárny mesiac je splatný v prvý deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí výplatného obdobia určeného v predchádzajúcom mesiaci.

(2) Príspevok za príslušný kalendárny mesiac, ktorého platiteľom je samostatne zárobkovo činná osoba, je splatný do ôsmich dní po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca, za ktorý sa príspevok platí.

(3) Ak samostatne zárobkovo činná osoba alebo spolupracujúca osoba začala vykonávať činnosť v priebehu kalendárneho mesiaca, príspevok za tento mesiac je splatný do ôsmich dní nasledujúceho kalendárneho mesiaca.

(4) Občania uvedení v § 14 ods. 1 písm. c) platia príspevok za kalendárny mesiac, za ktorý sa príspevok platí, najneskôr do ôsmich dní nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Na základe ich žiadosti môže okresný úrad práce, ktorému sa uvedený príspevok platí, dohodnúť s nimi osobitný režim platenia príspevku.

§ 23

Kontrola platenia a vymáhanie príspevku

(1) Kontrolu platenia príspevku podľa tohto zákona vykonávajú okresné úrady práce.

(2) Okresný úrad práce predpíše platobným výmerom a vymáha platenie príspevku od zamestnávateľa, samostatne zárobkovo činné osoby alebo občana uvedeného v § 14 ods. 1 písm. c), ak príspevok nebol zaplatený vôbec alebo bol vypočítaný a zaplatený v nižšej sume.

(3) Právo vymáhať príspevok sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa jeho splatnosti.

§ 24

Vrátenie príspevku

(1) Príspevok alebo jeho časť zaplatenú bez právneho dôvodu je príslušný okresný úrad práce povinný vrátiť platiteľovi príspevku alebo jeho právnenému nástupcovi do jedného mesiaca po zistení tejto skutočnosti.

(2) Práva na vrátenie príspevku alebo jeho časti podľa odseku 1 sa premlčí uplynutím troch rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bol príspevok alebo jeho časť zúčtovaná na účet príslušného okresného úradu práce.

(3) Okresný úrad práce je povinný vrátiť príspevok alebo jeho časť zaplatenú bez právneho dôvodu do jedného mesiaca po doručení žiadosti o jeho vrátenie.

(4) Právo na vrátenie príspevku sa premlčí do troch rokov odo dňa jeho splatnosti.

§ 25

Sankcie

(1) Za zavinené porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona môže okresný úrad práce uložiť zamestnávateľovi pokutu podľa osobitných predpisov.⁵⁾ Samostatne zárobkovo činným osobám a občanom zárobkovo činným v cudzine s trvalým bytom na území Slovenskej republiky je možné uložiť pokutu do výšky 10 000 Kčs.

(2) Pokutu je možné uložiť najneskôr do jedného roka odo dňa, kedy sa príslušný okresný úrad práce dozvedel o nespĺnení alebo porušení povinností vyplývajúcich z tohto zákona, najneskôr však do troch rokov odo dňa ich nespĺnenia alebo porušenia.

(3) Pokutu nie je možné uložiť, ak platiteľovi príspevku za to isté nesplnenie alebo porušenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona bola už uložená pokuta alebo iná majetková sankcia iným orgánom podľa osobitných predpisov.¹³⁾

(4) Platitelia, ktorí neuhradili príspevok včas a v určenej výške, sú povinní zaplatiť penále za omeškané platenie príspevku alebo neoprávnené skrátenie odvedenej sumy. Výška penále predstavuje 0,01 % dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti príspevku za príslušný kalendárny mesiac.

(5) Na konanie podľa § 23 až 25 tohto zákona sa vzťahujú predpisy o správnom konaní.

§ 26

Okresný úrad práce poukáže príspevky z osobitného účtu na účet fondu do troch dní po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca.

DRUHÁ ČASŤ

Zmena a doplnenie zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. v znení neskorších predpisov

§ 27

Zákon Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 194/1992 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 488/1992 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 1 ods. 3 znie:

„(3) Politiku zamestnanosti v Slovenskej republike zabezpečujú orgány štátnej správy (ďalej len „štátne orgány práce“) a Fond zamestnanosti Slovenskej republiky (ďalej len „fond“).“.

2. § 9 ods. 3 znie:

„(3) Pokuty sú príjmom fondu. To isté platí aj o ukladaní pokút podľa § 8 odseku 4.“.

3. § 11 písm. b) sa vypúšťa. Doterajšie písmená c) až j) sa označujú ako písmená b) až i).

4. Doterajší text § 12 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Okresné úrady práce plnia ďalšie úlohy podľa osobitného predpisu.“.

TRETIA ČASŤ

Zmena a doplnenie Zákonníka práce

§ 28

Zákonník práce č. 65/1965 Zb. v znení zákona č. 88/1968 Zb., zákona č. 153/1969 Zb., zákona č. 100/1970 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 72/1982 Zb., zákona č. 111/1984 Zb., zákona č. 22/1985 Zb., zákona č. 52/1987 Zb., zákona č. 98/1987 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 3/1991 Zb.,

zákona č. 297/1991 Zb., zákona č. 231/1992 Zb. a zákona č. 264/1992 Zb. (úplné znenie č. 451/1992 Zb.) sa mení a dopĺňa takto:

1. § 121 ods. 1 písm. a) znie:

„a) preddavok na daň z príjmov fyzických osôb.“.

2. § 121 ods. 1 sa dopĺňa písmenom l), ktoré znie:

„l) poisťné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a príspevok do fondu zamestnanosti.“.

3. § 202 sa dopĺňa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Vláda Slovenskej republiky môže vzhľadom na zmeny, ktoré nastali vo vývoji mzdovej úrovne, ustanoviť nariadením podmienky, výšku a spôsob náhrady za stratu na zárobku, ktorá patrí pracovníkom po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.“.

Doterajší text sa označuje ako odsek 1.

4. V § 270b ods. 3 druhá veta znie:

„Pokuty sú príjmom Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky.“.

5. § 275 ods. 3 znie:

„(3) V prípadoch, keď sa na účely výpočtu peňažných plnení vychádza podľa všeobecne záväzných právnych predpisov z priemerného mesačného čistého zárobku pracovníka, zisťuje sa tento zárobok z priemerného mesačného hrubého zárobku²⁴⁾ odpočítaním poisťného na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie,²⁵⁾ príspevkov do fondu zamestnanosti a preddavku na daň z príjmov fyzických osôb,²⁶⁾ vypočítaných podľa podmienok a sadzieb platných pre pracovníka v mesiaci, v ktorom sa tento zárobok zisťuje.“.

6. Poznámka pod čiarou č. 24 znie:

„~~24)~~ 17 zákona č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku.“.

7. Poznámka pod čiarou č. 25 znie:

„~~25)~~ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z. o zriadení Národnej poisťovne a o financovaní zdravotného poistenia, nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia.“.

8. Poznámka pod čiarou č. 26 znie:

„~~26)~~ Zákon č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov.“.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Zmena a doplnenie zákona č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku, zákona č. 143/1992 Zb. o pláte a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a v niektorých ďalších organizáciách a orgánoch a zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov

¹³⁾ Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 418/1991 Zb. o štátnej kontrole.

§ 29

Zákon č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku sa mení a dopĺňa takto:

1. § 12 ods. 1 písm. a) znie:

„a) preddavok na daň z príjmov fyzických osôb.“.

2. § 12 ods. 1 sa dopĺňa novým písmenom l), ktoré znie:

„l) poistné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a príspevok do fondu zamestnanosti.“.

§ 30

Zákon č. 143/1992 Zb. o plate a odmene za pracovnú pohotovosť v rozpočtových a v niektorých ďalších organizáciách a orgánoch sa mení a dopĺňa takto:

1. § 5 ods. 1 znie:

„(1) Vedúcemu zamestnancovi ⁷⁾ zamestnávateľa, ktorým je ústredný orgán štátnej správy na čele s ministrom alebo Úrad vlády Slovenskej republiky, prislúcha podľa stupňa riadenia a náročnosti riadiacej práce príplatok za vedenie, ktorý je:

Stupeň riadenia	Funkcia	Príplatok za vedenie Kčs mesačne
1.	štátny tajomník, vedúci Úradu vlády Slovenskej republiky	od 6 000 do 8 000
2.	vedúci úradu ^{7a)}	od 5 000 do 6 000
3.	vedúci zamestnanec zodpovedný za činnosť úseku (sekcie)	od 4 000 do 5 000
4. a)	vedúci zamestnanec, ktorý riadi viac útvarov	od 1 500 do 3 000
b)	zástupca vedúceho zamestnanca na 3. stupni riadenia určený z vedúcich zamestnancov uvedených pod písm. a)	
5.	vedúci zamestnanec, ktorý riadi prácu podriadených zamestnancov a je v priamej podriadenosti ministrovi alebo vedúcemu zamestnancovi v 1. až 3. stupni riadenia	od 500 do 2 500
6. a)	vedúci zamestnanec, ktorý riadi prácu podriadených zamestnancov	

b) zástupca vedúceho
zamestnanca na
4. stupni riadenia
určený z vedúcich
zamestnancov
uvedených pod
písm. a)

od 500 do 1 500

c) zástupca vedúceho
zamestnanca na
5. stupni riadenia

2. Poznámka pod čiarou č. 7a) znie:

„7a) § 2 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 453/1992 Zb.“.

3. § 18 ods. 1 písm. a) znie:

„a) preddavok na daň z príjmov fyzických osôb.“.

4. § 18 ods. 1 sa dopĺňa písmenom l), ktoré znie:

„l) poistné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a príspevok do fondu zamestnanosti.“.

§ 31

Zákon Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 490/1992 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 61 ods. 1 písm. a) znie:

„a) preddavok na daň z príjmov fyzických osôb.“.

2. § 61 ods. 1 sa dopĺňa novým písmenom i), ktoré znie:

„i) poistné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a príspevok do fondu zamestnanosti.“.

PIATA ČASŤ

Prechodné ustanovenia

§ 32

(1) Zamestnávateľ, samostatne zárobkovo činná osoba a zárobkovo činná osoba v cudzine sú povinní do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona zaevidovať sa na príslušnom okresnom úrade práce ako platitelia príspevku do fondu.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba a občan zárobkovo činný v cudzine, ktorí začnú vykonávať činnosť po dni, kedy tento zákon nadobudol účinnosť, sú povinní zaevidovať sa na príslušnom okresnom úrade práce do ôsmich dní odo dňa, kedy začali vykonávať činnosť.

(3) Do konštituovania orgánov fondu, najneskôr do 31. januára 1993, bude zabezpečovať správu fondu Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

§ 33

Pokiaľ sa v Zákonníku práce a v ostatných všeobecne záväzných právnych predpisoch v oblasti pracovnoprávnych vzťahov a zamestnanosti používa názov vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, rozumie sa tým vláda Slovenskej republiky, pokiaľ sa používa názov Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí, rozumie sa tým Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, pokiaľ sa používa názov Federálne ministerstvo financií, rozumie sa tým Ministerstvo financií Slovenskej republiky a pokiaľ sa používa názov Federálny štatistický úrad, rozumie sa tým Slovenský štatistický úrad.

§ 34

(1) Na účely zisťovania priemerného mesačného čistého zárobku z posledného kalendárneho štvrtfóra roku 1992 sa od priemerného mesačného hrubého zárobku odpočíta poistné na zdravotné poistenie, nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie, príspevok do fondu zamestnanosti a preddavok na daň z príjmov fyzických osôb, vypočítané podľa podmienok a sadzieb platných pre pracovníka v mesiaci, v ktorom sa tento zárobok zisťuje. Podľa prvej vety sa postupuje i v prípade, ak sa zisťuje pravdepodobný zárobok.

(2) Na účely výpočtu náhrady za stratu na zárobku vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania sa použije odo dňa účinnosti tohto zákona priemerný mesačný hrubý zárobok i v prípadoch, keď náhrada bola poskytnutá pred 1. januárom 1993. U členov poľnohospodárskeho družstva, kde súčasťou členstva je tiež pracovný vzťah, sa priemerným hrubým mesačným zárobkom pred vznikom škody, ak

k nej došlo pred 1. januárom 1993, rozumie skutočne zistený priemerný zárobok upravený podľa osobitných predpisov,¹⁴⁾ zvýšený o 17,5 %. To platí i vtedy, ak bolo o výške náhrady právoplatne rozhodnuté.

§ 35

U členov poľnohospodárskeho družstva v členskom pomere, kde súčasťou členstva je tiež pracovný vzťah, sa priemerný zárobok na pracovnoprávne účely určený podľa § 17 ods. 2 zákona č. 1/1992 Zb. o mzde, odmene za pracovnú pohotovosť a o priemernom zárobku k 1. januáru 1993 zvýši o 17,5 %.

ŠIESTA ČASŤ**Zrušovacie ustanovenia**

§ 36

Zrušujú sa:

1. v § 4 ods. 3 časť vety za bodkočiarkou zákona č. 195/1991 Zb. o odstupnom poskytovanom pri skončení pracovného pomeru;
2. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 58/1991 Zb. o vymedzení obsahu mzdových prostriedkov v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 24/1992 Zb.

SIEDMA ČASŤ

§ 37

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

¹⁴⁾ Nariadenie vlády ČSSR č. 138/1976 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.
Nariadenie vlády ČSSR č. 60/1982 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.
Zákon č. 297/1991 Zb. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

11

Z Á K O N
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zo 17. decembra 1992,

**ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 74/1963 Zb.
o Slovenskej akadémii vied v znení neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Slovenskej národnej rady č. 74/1963 Zb. o Slovenskej akadémii vied v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 42/1970 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 92/1977 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 7/1990 Zb. a zákonného opatrenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 291/1992 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. Preambula zákona sa vypúšťa.

2. § 1 znie:

„§ 1

Slovenská akadémia vied (ďalej len „akadémia“) je právnická osoba; akadémia je rozpočtová organizácia. Sídлом akadémie je Bratislava.“.

3. V § 2 ods. 1 sa vypúšťajú slová „československej“ a slová „v Československej socialistickej republike“.

4. V § 2 ods. 2 písm. a) sa vypúšťa slovo „československej“.

5. V § 2 ods. 2 sa vypúšťa písmeno e).

6. § 4 znie:

„§ 4

(1) Akadémia uzaviera zmluvy o medzinárodnej spolupráci v oblasti vedeckej činnosti.

(2) Právo hospodárenia so zvereným majetkom štátu vykonávajú v mene akadémie jej organizačné útvary.“.

7. Za § 20a sa vkladá nový § 20b, ktorý znie:

„§ 20b

(1) Právo hospodárenia k hnutelným a nehnuteľným veciam, k majetkovým právam, ako aj iné práva a záväzky podľa osobitných predpisov¹⁾ prechádzajú 1. januárom 1993 na akadémiu.

(2) Pracoviská Česko-slovenskej akadémie vied na území Slovenskej republiky sa 1. januárom 1993 stávajú pracoviskami akadémie a riaditelia a vedecké rady týchto pracovísk sa stávajú ich riaditeľmi a vedeckými radami.“.

8. V celom texte sa vypúšťa slovo „socialistický“.

9. V celom texte sa slová „Slovenská socialistická republika“ nahrádzajú slovami „Slovenská republika“.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1993.

I. Gašparovič v. r.

V. Mečiar v. r.

¹⁾ Zákon č. 599/1992 Zb., ktorým sa zrušuje Česko-slovenská akadémia vied a upravuje spôsob vyporiadania majetkových a iných práv

